

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reg. Ferdinánd (József főherceg-ut) 4. Telefon: 131. Sürgőnycim: Közlöny, Arad. Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona, kiadása és rotációs nyomása. Munkaelőző naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 1080, félévre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Lejtel több. :: Egyszeri szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. :: (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint. ::

XLVI. évfolyam, 69. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF

Szerda, 1931. március hó 25

A béke uniója

A vihareltől nyugalom csendje volt az a csend, amely a világpolitika kulisszái előtt gyanusan feküdt meg a középeurópai vizeket. A kulisszák mögött események forrtak, melyek ma már a világpolitika fórumain terebélyesednek ki világszenzációkká. Németország és Ausztria tegnap nyilvánosságra hozott gazdasági megegyezése egyes politikai szalonokban a rettegett Anschluss rémét festi a fákra, az antantkörök előtt eleve tiltott Nagynémetország fantómiáját, amelyet már gondosan eltemettek több ízben is, hol Genfben, hol Párisban, hol Locarnóban — és most újra, mégis riadalómat okoz.

Ma, amidőn megtauultuk, hogy a világpolitika nagy fordulatait rendszeresen nagy gazdasági események előzik meg, vagy idézik elő, kissé túlzottan látszik ez a nagy riadalom, amely diplomaták hullásával teszi feljessé a felhordulást. Kár elsietni az események feletti kommentárokat, a harci riadók megüvását akkor, amidőn Európa böles béke-apostola, Briand — ha most kissé megriadtnak is látszik — már évek óta egyebet nem tesz, mint a középeurópai Anschlusst propagálja, szóban és írásban egyaránt, mert csakis az Európai Egyesült Államok gazdasági kollaborációja lehet eredményes biztosítéka a tartós politikai békének.

Németország és Ausztria létrejött egyezménye sem több, se kevesebb annál, mint az egyezmény címe is elárul: vámunió. Tehát gazdasági egyezmény. Két gazdaságilag egymáshoz kötött ország gazdasági összefogása mindeközben indokolt akkor, amikor világháború vége szántja végig az európai országok földjeit, és a gondokba-szedülő tömegek már a második évtized kezdetén várják a kibontakozás lehetőségeit. A két gerinán nép, amely annyi kiváló teoretikus gazdasági elmét termelt ki önmagából, hivatva van arra is, hogy a praktikumok frontján tegye meg elsőnek az uttoró kísérletet, amely kivetné a mai középeurópai gazdasági helyzet nehézségeinek tengeréből.

Ha a politikai elfogultságok mellőzésével szemléljük a világgazdaság nagy eseményét, a német-osztrák vámuniót, csak arra gondolhatunk, amit a gazdasági élet normái és a józan ész egyformán parancsolnak: igen, ez az az út, amely a kibontakozás felé vezető irányt igéri. Azok a hírhedt vámsorompók, amelyek a háború kezdete óta lettek súlyos gátjai Európa normális gazdasági vérkeringésének, ma már életrehívókat fojtogatják, végzetes szorítással. Az agrárállamokat terményeik, az ipari államokat ipari gyártmányaik túltermelése saját gazdagságukban fenyegeti romlásal a védvámok áthághatatlan sorompói közepette, holott a kölcsönös vámegegymények útján, normális ütemben indulhatna meg az árak, termékek értékeinek természetes cseréje, ahogy azt az érdekelt államok gazdasági érdekei kívánják. Az európai vámunió koncepciója az egyetlen reális elképzelés, amely az érdekek gazdasági összefogoztatása útján, akár a Calergi Páneurópaihoz, akár Briand Európai Egyesült Államaihoz vezethet.

Ma még, — a jelek mutatják, — a világpolitika ideológiája nem érett meg ennek az elvnek önzetlen elismerésére. Ma még háborús mumusokat vetítenek az idegeskedő politikai kabinetek falaira mindazok, akik megdöbbennek, ha valami rendkívüli elhatározás megzavarja köreiket. Am a fejlődés, a kibontakozás természetes útjait semmi sem tartóztathatja fel, ha megérett az idő a beteljesülésre. (J.)

Lázás tanácskozások a német-osztrák vámunió miatt

A kormányok izgalmas tárgyalásai — Rémeget lát Csehszlovákia — Előterben a gazdasági kisanant kérdése — A francia lapok szerint Németország és Ausztria nem kaphatnak külföldi kölcsönt

Magyarország és több középeurópai állam csatlakozik az unióhoz

A világpolitika homlokterében áll a német-osztrák vámunió ügye. Bombasztikus hatással volt Európa politikusaira az egyezmény megkötése és az izgalmak első pillanataiban a kulisszák mögött rémeget vélt látni a diplomácia. Mára azonban a vihar mintha elült volna. Józsanabbul, világosabban itelik meg a helyzetet és általában várakozó álláspontra helyezkednek a kormányok ebben a nagyfontosságú ügyben, amelyről ma a következő táviratok érkeztek:

Bécsből jelentik: Az osztrák sajtó megállapítja, a Németország és Ausztria között megkötött vámegegyezménnyel kapcsolatban, hogy az európai közvélemény ok nélkül lepődik meg, miután Schober kaucellár már Genfben ajánlotta a regionális megegyezéseket. A világsajtó egyébként még ma is a nagyfontosságú esemény hatása alatt áll. Páris már higgadtabban tárgyalja az eseményeket.

A francia lapok közül a legélesebben az Excelsior ír. A lap szerint az Anschluss veszé-

lye miatt Németország és Ausztria nem kaphatnak külföldi kölcsönt. Bármennyire is rászorultak. Kifejti, hogy Angliának kötelessége állást foglalni és szintén megállapítani, hogy a vámegegyezés gondolata nem egyezik meg az európai szövetségével. A cseh sajtó még mindig ideges. A prágai lapok szerint a német követ csak tegnap informálta Benest az egyezményről, a csehszlovák külügyminiszter azonban kijelentette, hogy végleges álláspontját csak akkor közli, ha az egyezmény pontos szövegét ismeri. *A Praski Vecernik szerint*

Csehszlovákiát úgy politikailag, mint gazdaságilag el akarják szigetelni.

A Prager Tagblatt közli azt a beszédet, amelyet Mattouschek kereskedelemügyi miniszter mondott tegnap este a kereskedők egyesületében. Ebben hangsúlyozta a gazdasági kisanant megalapításának szükségességét és kijelentette, hogy ez az egyedüli fegyver, amellyel Csehszlovákia védekezni tud. A gazdasági viszonyok sokkal fontosabbak, mint a politikaiak,

Az európai vámunió a leghatásosabb dumping-elleni védekezés

A mostani eset tanulsága az, — jelentette ki a miniszter — hogy új utakra kell lépünk Jugoszláviával és Romániával együtt.

Az angol sajtó is behatóan foglalkozik az eseményekkel. A lapok legnagyobb része azt állítja, hogy a politikai egyesülést készíti elő Németország és Ausztria. A Times vezércikkében azt írja, hogy előreláthatólag

Magyarország, valamint több más középeurópai állam is csatlakozni fog az Unióhoz.

A német és osztrák politika szerint — írja a lap — a leghatásosabb védelem a dumping ellen az európai vámunió megalakítása. A Daily Herald leszögezi, hogy együtt érez a német és osztrák néppel, amely szorosabb egyesülést kíván. *Edden konzervatív képviselő egyébként*

holnap interpellál az alsóházban a vámunió kérdésében.

A római jelentések arról számolnak be, hogy Olaszország számol azzal a lehetőséggel, miszerint Magyarország csatlakozik az új középeurópai blokkhoz. Ez közelről érinti az olasz érdekeket és ebből a szempontból politikai körökben most különös fontosságot tulajdonítanak gróf Károlyi Gyula magyar külügyminiszter olaszországi látogatásának.

Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés költségvetési vitája alkalmával Breitscheid szocialdemokrata pártvezér kijelentette, hogy most nem alkalmas az idő arra, hogy a vámunió kérdését alaposan megvitassák, vagy felülbírálják annak diplomáciai előkészítését. A közeljövőben kerülhet csak erre sor.

Nagyarányu elbocsájtásokra készülnek a CFR-nél

Mindenekelőtt a szerződéses díjnokok kerülnek B-listára — A „hasznavehetetleneket” is leépítik

Április elsején berekesztik a parlament ülészakát

Bucurestiből jelentik: A CFR autonóm igazgatótanács ma délután ülést tart, amelyben az igazgatótanács elnökét fogják megválasztani. Ionescu tábornok, CFR vezérigazgató személyében.

A lapok hosszas cikkeiben számolnak be arról, hogy ezen az igazgatótanácsülésen tárgyalják azokat az elbocsájtásokat, amelyek már régóta kísértenek. Georgescu igazgató vezetésével külön bizottság is alakult és ennek a bizottságnak kötelessége majd a részletes elbocsájtási tervet elkészíteni. Mindenekelőtt a szerződéses díjnokok kerülnek B-listára, de nagyszabású selejtezést is eszközölnek az államvasutaknál és mindazokat, akiket hasznavehetetleneknek tartanak, haladéktalanul leépítik.

Mironescu lakásán tegnap értekezlet volt, amelyen elhatározták, hogy a parlament ülészakát április elsején berekesztik. Ez idő alatt csak három törvényjavaslat kerül letár-

gyalásra, még pedig a közraktárak hiteléről, Manoilescu racionalizálási tervéről és a földhitelintézet megalakításáról szóló törvényjavaslatok.

Az adófelelbezési bizottság csütörtökön kezd meg működését Aradon

Kik lesznek az egyik felelbezési bizottság tagjai? — Április 15-én alakul meg a másik felelbezési bizottság is

Az aradi pénzügyigazgatóságon az adó-kivetési bizottságok befejezték munkájukat. Az ezévi adó-kivetési kampány eredményeiről hétről-hétre számoltunk be olvasóinknak és megállapíthatjuk számtalan esetben, hogy az ideai adó-kivetések Aradon is a pénzügyminiszterium intencióinak megfelelőképpen mentek végbe és úgy a szabádfoglalkozásnak, mint a részvénytársaságok és a jogi személyiségek 1931. évi adóalapját az 1930-as évi kivetési alaphoz megfelelőleg változatlanul vetették ki.

Az ezévi adó-kivetések technikájából már előre arra lehetett következtetni, hogy az újra tulságosan megterhelt adózóknak a felelbezési bizottságok tárgyalása során nyílik csak alkalmuk arra, hogy törvényadta joguknál fogva a rájuk kivetett terhek ellen tiltakozzanak. Éppen ezért fontos tudnunk, hogy az adófelelbezési bizottságok folyó hó 26-án kezdik meg működésüket. Alkalmunk volt beszélni ebben az ügyben Vasile Doctor szolgálati főnökkel, aki a pénzügyigazgatóság-részéről az adófelelbezési bizottságok adminisztrálását vezeti és aki a bekövetkezendő eseményekről a követ-

kezőket mondotta az Aradi Közlöny olvasóközönsége számára:

— Ez évben Aradon két adófelelbezési bizottság fog működni. Az egyik bizottság 26-án kezd meg működését, egy még kiküldendő törvényszéki bíró elnöklété mellett, a másik bizottság megalakítását április 15-re tervez-

A halmágycsucsi bírót gyanúsították Dan Sabin dr. bántalmazásával

Az albiróval együtt Aradra szállították, de a vizsgálóbíró szabadlábra helyezte őket

A buteni-i esendőrség ma délelőtt átadta az aradi ügyészségnek Nicoara Péter halmágycsucsi bírót és Nicoara Salamon albirót. A két funkcionárius dr. Dan Sabin buteni-i ügyvéd bántalmazásával kapcsolatosan került a hatóság kezére. Mint ismeretes, Dan dr. az elmúlt héten egy peres ügyéből kifolyólag végrehajtást akart eszközölni Halmágycsucsun. A község határában azonban botokkal felügyelkezett parasztok várták, jüvo-

zük. Az a célunk, hogy a két felelbezési bizottság a lehető legrövidebb idő alatt tárgyalja le a beérkezett felelbezéseket és a lehetőséghez képest méltányosságot tanúsítson.

A 26-án összehívott felelbezési bizottság elnökét még nem tudjuk, de könnyen lehetséges, hogy a törvényszék Ramonteanu Coriolan törvényszéki bírót küldi ki. A bizottságban a kincstárt Caba Gyula aradi pénzügyi adminisztrátor, az iparosokat Zima Tibor és Zab István póttag, a kereskedőket pedig Kerpel Izsó és Engel Gyula póttag fogják képviselni.

Három nap és két éjszaka repülnek Délafrikába a román repülők

Az uralkodó négy milliót adott a repülés céljaira. A gép Károly király nevét viseli

Bucurestiből jelentik: Április hónap első felében — mint arról hírt adtunk — három román pilóta Bucurestiből az afrikai Capetownig repült. A három repülő, névszerint: Ionescu őrnagy, Oculeanu kapitány és Ghica pilóta megakarja dönteni a Costes és Belonta által felállított távolsági rekordot. A repülőgép, amelyet Ghica felügyelke mellett Los Angelesben készítettek, holnap érkezik meg hajón Hamburgba és innen Ionescu őrnagy és Oculeanu kapitány vezetésével Bucurestibe repül.

A gép nyolc millió leibe került és II. Károly király, aki minden lehetőleg megtesz a repülés fejlesztése érdekében, négy millió lejt adott erre a célra. A másik négy milliót a különböző társaságok adták össze. A gép Károly király nevét viseli és 7000 kilogramm benzint, valamint 3000 kilogramm olajat visz magával. Bucurestiből az eddigi tervek szerint Varsóig repülnek, majd onnan veszik útjukat egyenesen Afrika felé a három repülő, akik — a szakértők számítása szerint — három napon és két éjszakan át lesznek uton.

zása szállították fel az ügyvédet és miután Dan dr. nem akart engedelmessé válni a terroristikus föllésnek, véresre verték, úgy, hogy súlyos sérülésekkel szállították a buteni-i kórházba.

A csendőrség vizsgálatot indított arra vonatkozólag, hogy a halmágycsucsi parasztokat ki szervezte meg az ellenállásra. Több körülmény mellett szót, hogy a brutális cselekedet Nicoara Péter bíró és Nicoara Salamon albiró szervezték meg. Vulpe Constantin főügyész kihallgatta a két gyanúsítottat és le tartóztatási indítványt tett. A vizsgálóbíró azonban nem tette magáévá az indítványt és miután nem volt kellően bizonyítva a két halmágycsucsi ember bűnössége, szabadlábra helyezte őket.

A laizni bünper felmentett vádlottja operettet akar írni

Bécsből jelentik: Bauer Gusztáv a laizni bünper felmentett vádlottja ma nyilatkozatot adott a Stunde című lapnak. Bauer kijelentette, hogy a hosszú fogság jó hatással volt muzsikális érzékeire, amennyiben nagyszerű melódiák jutottak eszébe, úgy, hogy jó operettet, vagy hangosütemet tudna írni, ha még felelő librettista akadna.

Monte Carlo sziv nélkül született...

Három öngyilkosság történt egy napon a montecarloi kaszinóban — Tengerbe süllyesztek az öngyilkosokat

Monte Carlo, március hó. Nem is hinné az ember, hogy a mi világunknak ez a divatos szava: krízis, amely mostanában mindenütt elkísér bennünket, ellátogatott az azurkék tengerpart pálmákkal övezett isteni öbléhez, a játékalomok örökös honába, Monte Carloba is.

Monte Carlo képe ma már egészen más, mint volt békében. Ja, az egész világ arculata megváltozott. Kelet elveszett az öreg Monte Carlo részére.

A játékpiacon anyaga kelet felől a minimumra zsugorodott össze. Az érdeklődés súlypontja ma Anglia és Franciaország és feltűnően elenyészően kis részben Amerika jöhet még figyelembe, Amerikából is inkább Délamerika.

A fejedelemség játékháza tisztában is van a nyugati orientáció jelentőségével. Pompás, csábító reklámjai kizárólag csak a francia és angol lapokban látnak napvilágot.

Belátták, hogy keletet nem érdemes invitálni, kár a költségekért. A játékház büdzséjéből egyébként sok régi kiadást töröltek, már jó idő óta nem szerepel ott a hagyományos utiköltségsegély sem. A letört játékosok bármennyi pénzt is hagynak a zöld asztalon, nem kapnak többé „viatikumot”. A viatikum ma már a múlté. A játékház személyzetét is leépítették. A többek között elbocsátották azokat a detektíveket is, akiknek a reszortjába a viatikumra jogosultak ellenőrzése, vagy helyesebben minősítése volt bízva.

A montecarloi kaszinó személyzeti leépítése mellett, szigorú ellenőrzés alá vette a kaszinón kívüli életet. Ma már egy külön iroda tartja nyilván a monakói fejedelemség minden vendégét.

Az állandókat, futóvendégeket egyaránt. Az érkezőkről aprólékos részletre kiterjedő információk vannak, amelyek olyan pontosak, hogy ezekből az adatokból legteljesebb már csak telekkönyvi kivonatok, bankbetétkönyvmásolatok hiányzanak.

Alig tehet az ember egy lépést Monte Carloban, hogy ne látna maga mögött egy jólöltözött idősebb urat elsurranni. Ezek mind a kaszinó detektívei. A szigorú ellenőrzés a montecarloi temetőre is kiterjed, amelynek elkülönített nagyobb részét az öngyilkosok temetője alkotja. Az öngyilkosok temetőjét kevesen tekintik meg a Monte Carloba érkezők közül, de az érthető is, mert ez a meglátó látványosság nincs benne a prospektusban. De mégis megéssük, hogy akad olyan idegen is, aki kuriózumként ide is ellátogat, a szomorúságnak ebbe a rejtett katlanába.

Az ilyen bizarr kíváncsiakat nem szereti a játékkaszinó. Az öngyilkosok mindig érzékeny pontjai voltak a játékháznak, irtóznak tőlük, mint az ördög a tömjénfüsttől. Pedig ezen az elmúlt télen bő aratás volt odakünn az öngyilkosokban. Januárban megesett az a ritkaság, hogy egy napon három öngyilkosság is történt benn a kaszinóban.

A példátlan eset izgalmat váltott ki, de a három öngyilkosságról igen keveset tudott meg a külvilág. A kaszinó ugyanis elsimította mind a három esetet. Az öngyilkosok hozzátartozói persze semmi értesítést sem kaptak. Ez a merev elzárkózottság tradíció Monte Carloban.

A francia és angol lapokban, ahol a kaszinó amonaszai egész éven át futnak, egy sor sem jelent meg egyik esetről sem. A lapok szépen agyonhallgatták. Az öngyilkosok között volt egy Csehszlovákiában élő földbirtokos fia is, akiről a kaszinó olyan híreket lantsirozott, hogy egy dús gazdag francia márkai lányába volt szerelmes s a kilátástalan szerelem adta kezébe a fegyvert. A fiu valójában 80.000 frankot veszített különféle játékokon. A magyarok-

kat általában nem szeretik, épp úgy, mint az olaszokat. Bennünket tulhangosoknak, az olaszokat tul temperamentumosoknak tartják. Van egy magyar tolmács is a kaszinóban. Mrs. Ferry, aki valamikor a közös hadseregben szolgált. A nyugalmazott kapitány a magyaron kívül a kínai tolmács tisztét is ellátja.

Ujabbán igen sok Monte Carloban a szisztémajátékos, akik úgy járnak be a játékházba, mint a tudósok a muzeumokba. Nagy iratsomokkal, mint valami régi foliánsokkal. Minden szisztéma reklám végeredményében és minden szisztéma jó is, csak egy hiba van, hogy az ember nem gép, hanem ideglény.

Hogy visszatérjünk az öngyilkosokra, egy legutóbbi esettel kapcsolatban különös hírek keltek szárnyra. Arról van szó, hogy Monte Carloban a játékkaszinó ujabbán az öngyilkosokat egyszerűen eltünteti s egy súlyosztón keresztül a tengerbe gurítják. Alfitól az arról van szó, hogy a nagyobb játéktáblák mellett ilyen súlyosztó fölkék vannak elhelyezve.

Az régen is már be voltvezetve a kaszinóban, hogy a táblák mellett spanyolfalat állítottak fel s ha egy revolverlövés eldőrdült, az öngyilkost minden feltűnés nélkül bevitték a spanyolfal mögé.

Az újítás, amelyről hallunk, regényesnek, fantasztikusnak tűnik fel. A régi bizancokra gondolunk önkéntelenül, akik a lenyaktillózott áldozatot egy hidon át a tengerbe dobták. Ha ez igaz, a helyzet csak annyiban változott, hogy a nyaktillózást maga a vezető delikvens végzi el, csak az utolsó, legszomorubb aktus a kaszinóé.

Az élet persze olcsó Monte Carloban, jóval olcsóbb, mint nálunk. Minden olyan szép itt, a valóban „azurkék” tenger, a napfény, a pompa, az elegancia, csak egyet nem érez az ember ebben a földi paradicsomban — a szívet.

Monte Carlo sziv nélkül született.

A gyilkos Schreiber sirva fakadt, amikor elhunyt gyermekéről beszélt

A meggyilkolt Nagy Mária volt a gyermek anyja. Schoman Márton ékszerész fényképe miatt kellett meghalnia Nagy Mariának — Halász Lajos dr. lesz a kofferos gyilkos védője

Budapestről jelentik: A rendőrségnek mára sikerült megállapítania annak a férfinek a kilétét, akire az elfogott Schreiber Tamás vallomásaiban hivatkozik és akinek fényképét a meggyilkolt Nagy Mária csókolgatta. Az illető Schoman Márton budapesti ékszerésszel azonos és ma délutánra a rendőrségre beidézték az ékszerészt, akinek vallomásától sokan függ Schreiber további sorsa.

Schoman vallomása dönti el ugyanis, hogy Schreiber Tamás tényleg létekezéséből gyilkolt-e? A kofferos gyilkos egyébként elmondotta, hogy Nagy Mariától egy fia született, aki vörhenyben meghalt. Vallomása e részénél az egyébként cinikusan viselkedő gyilkos sirva fakadt.

Schreiber Tamás egyébként ügyvédjeit

Halász Lajos dr.-t kérte fel. Schreiber levelében kérte az ügyvédet, hogy vállalja el a védelmet. Dr. Halász a rendőrségnek bejelentette, hogy a megbízást elfogadja.

A rendőrség Schreiber eddigi kihallgatása során még nem tudta teljesen tisztázni Erőssel való viszonyát, mert a gyilkos és Erős eddigi vallomásai között éles ellentétek vannak. Schreiber ugyan tegnap módosította Erőssel való találkozásának történetét, de egyik vallomása sem egyezik meg azzal, amit Erős mondott. A rendőrségnek az a feltevése, hogy mindketten titkolnak valamit és ez a titok szoros összefüggésben van a gyilkosság igazi hátterével, remélik azonban, hogy a szembesítésük alkalmával az összes részletkérdéseket sikerül majd minden tekintetben tisztázni.

Két képviselő összeverekedett a parlament folyosóján

Máramarosi képviselők incidense — Tízmillió hitel a munkanélküliek javára — Több fontos törvényjavaslatot szavazott ma meg a parlament

— A feketeszeszések ügye a szenátusban

Megszavazták a gabonaértékesítéséről szóló javaslatot

Bucurestiből jelentik: A kamara mai ülésén Popa képviselő Pop C. István jogszertori szenátorsága iránt intéz kérdést, majd Condeescu hadügyminiszter beterjeszti a tiszték előléptetésének módosító törvényjavaslatát, továbbá hét millió rendkívüli hitel megszavazását kéri. Ezután Biltiu Tancus máramarosszigeti kormánypárti képviselő emelkedett szó lársra, aki az ottani mozgófényképszínház koncessziója körüli állítólagos visszaéléseket teszi szóvá. Lázár Illés ugyancsak máramarosszigeti kormánypárti képviselő védelmébe veszi a mozi ügyét és erélyes hangon utasítja vissza Biltiu Tancus vádjait.

Utána a kamara megszavazza a munkanélküliek javára szolgáló 10 millió hitelt.

Majd Nicolau kormánypárti a feketeszeszések ügyében, László Dezső pedig a nagyváradi közigazgatás adminisztrációja ügyében jelent be interpellációt. Manolescu parlamenti iniciatívából benyújtja a szerencsejátékok megrendszabályozásáról, a biztosítási törvény első szakaszának módosításáról és a csernovitzi légi kikötő létesítéséről szóló törvényjavaslatokat. Végül a kamara

123 szavazattal, 40 ellenében megszavazza a gabona értékesítéséről szóló törvényjavaslatot.

Annak a képviselőházi összeszólalkozásnak, amely Biltiu Tancus és Lázár Illés máramarosszigeti kormánypárti képviselők között történt a máramarosszigeti mozgófényképszínház koncessziója ügyében súlyos feleménye támadt. Amint a képviselők elhagyták az üléstermet, a folyosókon újra összeszólalkoztak és Lázár Illés különösen azért vonta felelősségre Biltiu Tancust, mert azt a vádat emelte ellene, hogy széthuzást szít a máramarosszigeti románság körében. A szóváltás csakhamar elfajult és a súlyos szidalmak után, mindkét képviselő tetteleg inzultálta egymást. Formális verekedés támadt és a magából kikelt parlamentereket képviselőtársaik csak a legnagyobb nehézségek árán tudták egymástól szétválasz-

tani. A verekedés parlamenti körökben nagy feltűnést keltett.

A szenátusban Danila Sabau a feketeszeszések üzlmeit teszi szóvá, szigorú szankciókat követel. Costachescu az összkormányzat és a reszort-miniszterek nevében válaszol Sabau-nak és kijelenti, hogy tudomása szerint a kormány a legerélyesebb üldözését határozta el a feketeszeszéseknek. Bratu elnök bejelenti, hogy a parlament többi tagjának aláírásával kérvény érkezett be, amely parlamenti vizsgáló bíróság kiküldését kérte a feketeszeszések ügyében. A kérdés letárgyalását kiadták az illetékes szekciónak.

A filmkölcsönzők bojkott alá akarják helyezni az aradi mozikat

Nem akarják csökkenteni a magas kölcsön-dijakat. A bruttó bevétel 45-50 százalékát követelik egy-egy filmért.

A város vezetősége tegnap elhatározta, — mint azt az Aradi Közlöny megírta — hogy leszállítja a mozi helyárait. Ezzel kapcsolatosan elhatározta azt is, hogy leszorítja a filmkölcsönzők igényeit is, amelyek túlságosan magasak. Ugyanannyit számítanak ma is a hangosfilmekért, mint akkor, amikor a gyártás megkezdődött s amikor a rezszi természetesen lényegesen magasabb volt. Ma azonban más a helyzet és ezért a város elérkezettnek találja az időt arra, hogy a kölcsön díjakat csökkentse. Egy nagyobb filmért még ma is a bruttó bevétel 45-50 százalékát követelik a filmkölcsönzők és természetesen, hogy ilyen árak mellett a város nem találja meg számításait. Különösen akkor, amikor a rossz gazdasági viszonyok és egyéb körülmények miatt egy-egy premierem 14-16.000 lejes bevétel mutatkozik. A tárgyalások már hosszabb idő óta folynak a kölcsönzőkkel, akik azonban nem mutatnak hajlandóságot az árak leszállítására s ennek a körülménynek tulajdonítható, hogy Aradnak több nagy filmet nem sikerült lekötnie.

Egyetlen sorsjeggyel

500.000

pengőt nyerhet.

Ha még nincsen

Magyar kir.

osztálysorsjegye,

siessen az első osztályra

Ocskay Sándor és Társa

16árusítósnál

Budapest, Dorottya-uca 3.

nyerősorsjegyet venni.

Huzás már április 17-én kezdődik.

Az első osztályú vételsorsjegyek árai:

Égősz	Fél	Negyed	Nyolcad
24.—	12.—	6.—	3.—
pengő	pengő	pengő	pengő

Rendeléssel együtt a sorsjegy ára postautalványon beküldendő.

Siessen, próbálja meg szerencsésjét.

Két repülőkatasztrófa négy halottal

Angliában és Írországban történtek a katasztrófák

Londonból jelentik: Tegnap délután egy angol katonai repülőgép Lencharsban lezuhant. A pilóta és a megfigyelő a kigyulladt gép lángjaiban lelétek halálukat. Ugyancsak halálos repülőgép szerencsétlenség történt Írországban, ahol egy bombavető gép zuhant le. Két pilóta életét veszítette.

Megindult a harc a Mezőgazdasági Hitelintézet elnökségéért

A nemzeti-parasztpárt elnöki tanácsa ülés tartott, amelyen a mezőgazdasági hitelintézet elnöki tisztjének betöltésére vonatkozólag folytat tárgyalások. Hírek szerint Raducanu, Mirto és Potarca között fog eldőlni a választás.

A filmkölcsönzők és a városi mozik között folyó vita mind élesebbé válik és filmkörökben már arról beszélnek, hogy a karteiba tömörült filmkölcsönzők bojkott alá akarják helyezni Aradot, ami annyit jelentene, hogy az aradi mozik egyetlen filmet sem kapnának. Természetesen az egész mozgalom egyőre abból áll, hogy bizalmas körökben említik meg a kölcsönzők ezt az eshetőséget, de erősen jellemző a helyzetre, hogy ilyen terv egyáltalában felmerülhetett. A mozilátogató közönség érdekében mindenestre kívánatos lenne a meg egyezés, amely azután lehetővé teszi a jó filmeknek Aradra hozatását, de az is kétségtelen, hogy ha minden téren leszállítják az árakat, úgy a filmeknél, ahol talán legélesebben mutatkozik a konkurrencia, nem szabad elzárkózni ezen áramlat elől.

A mozik igazgatósága erősen dolgozik azon, hogy a husvéti ünnepekre már a Select is hangosfilmek előadására rendezkedjen be. Ecéliből megjavítják a terem akusztikáját, olymódon, hogy posztóval borítják be a falakat. Az átalakítások nagyobb költségekkel járnak, viszont feltétlenül szükségesek ahhoz, hogy husvétől kezdve két helyen vetíthessék a hangosfilmeket.

A ködös London aradi szemmel

Egy aradi urleány levele az Aradi Közlönyhöz — A változó időjárás városa — Furcsa emberek, furcsa szokások

Angliából, Surrey grófságból érkezett be hozzánk az alábbi érdekes, színes tartalmú levél, melyben „Wanda” aláírással egy Aradról elszármazott urleány ír Londonról, a „furcsaságok városáról”. Olvasóink közül bizonyára sokan rá fognak ismerni a kedves aradi urleányra, aki nem engedi elárulni a nevét. Alább adjuk az érdekes, ötleteshangú levelet:

Ma birtokomban jutott az Aradi Közlöny március 10-iki száma, melynek második oldalán egy érdekes tárcacikket olvastam Londonról, a „furcsaságok városáról.” Egy csokor furcsaság az örök köd városából. De miért nem inkább „a változó időjárás városáról?” Ez a cím szerintem sokkal jobban illik Londonra. Sem jó idő, sem rossz idő, sem eső, hó vagy köd, egyik sem tart Londonban sokáig. Sőt. Megesett már, hogy egy nap leforgása alatt mindegyikén a felsorolt időjárásoknak, át lehetett esni. Ma tavaszi verőfény árasztja el az uccákat, míg néhány nap előtt majd megfagyunk az uccán a hidegtől s a tomboló hóviharak valóságos Szibériát varázsoltak elénk. Nos, ha az időjárás ilyen változékony itt, miért lennének meglepve azoktól a furcsaságoktól, amelyek tagadhatatlanul sajátosságai az angol népnek. A furcsaságok szeretete lehetséges, hogy csakugyan átragad mindenkire, aki Londonba jön. Én például egyáltalában nem találom furcsának, hogy különböző klubok létesülnek az angol fővárosban, amelyek talán a világ többi metropolisáiban nem találhatók fel. Miért ne legyen az elhagyott kutyáknak klubja? Ez igazán jótékony intézmény. Azt hiszem, Arad városra is ráérne. Akkor nem volna olyan sok gazdátlan kutya uton-utfélen.

Az angol ember nagyon jótékony. Hiába gúnyoljuk őket és nagyítjuk hibáikat, mégis nagyon sokat tanulhatunk tőlük! Igaz, hogy előfordulnak olyan dolgok, amelyeken mi otthon nevetünk s itt egészen természetes szíjben tűnnek föl. Egy érdekes esetet hozok fel példaképpen:

Egyik kis barátnőm egy angol hölgnél volt alkalmazásban. Az illető Mrs.-nek volt egy macskája, mely azonban urnőjének legnagyobb bánatára jobblétre szenderült. Mit tehetett, bele kellett nyugodnia a mulandóság törvényeibe, de szeretetének jeléül remek sítőkövet állíttatott kertjében a kis sírhalom fölé, ahol a kedves Pussy alussza örök álmát. A sirtő selymes pázsitját egyszer hetenként az én kis barátnőmnek kellett rendbentartani. Ez volt a főfoglalkozása a bécsi egyetem egykori diáknőjének!

Eleinte talán kissé furcsák voltak ezek a

dolgok, de hamarosan hozzászoktunk, mint a bőséges reggelihez, az ötórás teához stb. A furcsaságok szeretete ugylátszik átragadt rám is. Szenvedélyesen gyűjtök mindenféle eredeti dolgot. Az angolok jószívűsége már sok ilyen különlegességhez juttatott. Kedvembe járnak és elhalmoznak mindenféle furcsasággal és most, hogy nemsokára csomagolásra kell gondolnom, rájöttem, hogy kénytelen lesznek egy utazótáskát beszerezni külön, ezeknek az apróságoknak. Az angol ember furcsa szokásai közé tartozik az is, hogy hármerre jár, szeret arról a vidékről valamit magával vinni otthonába. Így alakulnak az ugynevezett „gift-shop”-ok, melyeknek legeredetibb-jét látogattam meg a napokban és mivel ráám is ragadt már valami a furcsaságok szeretetéből, természetesen kiszemeltem egyet-mást az eredetiségek közül.

Bucszóul kellemes húsvéti ünnepeket kívánok az Aradi Közlöny szerkesztőségének és olvasótáborának, (azt hiszem sokan rám fognak ismerni közülük!) valamint a szépségkirálynőnek és udvarhölgyeinek. Sok üdvözlöt az öreg Angliából, egy aradi kislánytól:

Wanda.

A Milói Vénusz titka

Akkor tört le a Milói Vénusz két karja, amikor a szobrot „hadizsákmány”-ként elszállították a franciák — Megoldódott a nagy titok — Egy történet-író szenzációs leleplezése

Párisból jelentik: Sok könyvet írtak már a milói Vénuszról, a Louvre eme értékes kincséről, amelynek, mint ismeretes, hiányzik a két karja. A régészek évtizedek óta vitatkoznak azon, hogy milyen módon, milyen körülmények között vesztette el karjait a görög istennő s erre vonatkozóan a legkülönbözőbb hipotéziseket állították fel. Most azután egy francia történettudós, Camille Vergniol érdekes felfedezésről számol be könyvében, amelyet Dumont d'Urville híres régész életéről írt.

Amikor a francia flotta 1820-ban Miló szigetén kikötött, híre járt, hogy egy paraszt csodaszép szobrot ásott ki földjéből és arra a szigeten élő szerzetesek alkudnak. A paraszt 750 piasztért kívánt a szoborért, de a szerzetesek sokallták, miért is az alkudozás tovább folyt. A hajó tisztikara értesülvén a bizonyára érdekes lelet híreről, elhatározták, hogy megszerzik a szobrot. Különösen az egyik tiszt, Dumont d'Urville, a későbbi archeologus lelkesedett a műkincsekért. Összeállított egy barátjával, hogy megvegyék a paraszttól a szobrot. A paraszt azonban a nagy lelkesedést látva, a szobor árát 1200 piaszterre srófolta fel. A két tisztnek nem volt ennyi pénze és szomorú szívvel lemondott a vételről. De d'Urville nem tudta elfelejteni a szobrot és a különféle kikötőkben valóságos dícsimuszokat zengett a csodálatos lelet szépségéről. Végül is de Rivière márkinak ajánlotta, hogy vásárolja meg. Hogy a márkít tervének meggyerje, d'Urville lerajzolta a szobrot és

ezzen a rajzon a milói Vénusznak még mind a két karja meg van.

A márkí kész volt megvásárolni a szobrot, hogy XVIII. Lajosnak ajándékozza. Megadta hát az engedélyt, hogy a vásárlás lebo-

Egy jó tanács a mai nehéz időben! Vegyen osztálysorsjegyet

az április 17-én kezdődő új magyar XXVI. osztálysorsjátékra.

Levélben érkező rendeléseket azonnal elin ézzük. A sorsjegyeket kívánsága szerint letétben itt is hagyhatjuk és ez esetben csak a számmal el látott letétjegyet kapja meg, vagy pedig osztályonként elküldjük. Fennakadás nélküli biztos, pontos, diszkrét kiszolgálás. Betét befizetés a nyereségy kifizetés nemzetközi postautalványon, vagy bankátutalással.

Hív. betétárak:

1/1 24, 1/2 12, 1/4 6 Pengő

GLORIA

ker. r. t., osztálysorsjáték főarúsítója
Budapest, VI., Andrásy-ut 14.

nyolítására egy francia hajó menjen a szigetre. De a márkí megbízottja, aki tüzes fiatal ember volt, nem sokat tépelődött, hanem fegyverbe parancsolt husz matrózt, kihajózott velük a partra és megtámadta a menetet. Örült verekedés kezdődött, de persze a fegyvelmezett katonák győztek. A matrózok megragadták a szobrot, visszarahantak vele a csónakba és megindult a hadihajó felé.

Csak itt, a hajó fedélzetén látták, hogy a milói Vénusznak hiányzik a karja.

A kézitusa hevében törhették le a két kart s azok vagy a parton maradtak, vagy belezuhantak a tengerbe. Az utóbbi a valószínű, mert később, amikor keresték, már nem találták a szoborcsontokat.

A franciák tehát, mint Vergniol írja, egyszerűen elrabolták a milói Vénust. A rablásnak persze diplomáciai következményei lettek s a konfliktust úgy simították el, hogy a konstaninápolyi francia nagykövét hatezer frankot fizetett a szoborért.

Az anyag lelke

Dr. Páll Gábor teozófiai előadása.

Ertekes és az érdekes témát teljesen fel-ölelő készséggel tartotta meg előadását dr. Páll Gábor az Iparos-Otthonban az aradi Teozófus Társaság meghívására. Az Iparos-Otthon nagyterme teljesen megtelt érdeklődőkkel, akik nagy figyelemmel hallgatták és általános tetszéssel követték Páll dr. lebilincselő előadásmenetét. Beszél Darwin elméletéről, mely annyira befolyásolta a tudomány fejlődését, úgy, hogy a tudomány teljesen azonosította magát a materiális elmélettel.

Páll dr. előadásában előcsillan minduntalan a mindent átfogó szeretet és az „Übermensch” tökéletességének krisztusi gondolata. A nagy Mesterrel mondja: „Legyetek tökéletesek, mint a mennyei Atya!” Miért vagyunk? — veti fel a kérdést minduntalan és meg is felel rá: Azért, hogy az öntudatlan tökéletességből a tudatos tökéletlenség kálváriáján keresztül eljuthassunk a tudatos tökéletességig. A létért való küzdelem minduntalan új életre serkenti és új megtestesülés felé vezet a lelket a teozófia tudománya szerint. De erre a kérdésre nem tér ki Páll dr., hanem azzal fejezi be előadását, hogy ne a jászolban születik meg Krisztus, hanem minden ember szívében. Az előadót hálás tetszésnyilvánítással ünnepelte a közönség. Az előadást megelőzőleg Schwartzberger Lili urleány Mendelsohn zongoraszonátával szórakoztatta a közönséget a tőle megszokott nagyszerű technikával és rutinizottsággal, melyet a közönség melegen megtapsolt.

Kelengyevásár!

Kellemes meglepetést nyújt

SZENTGYÖRGYI
ul, prima lenvászón (fehérnemű és ágynemű)

kirakata, melyben a napiárnál

50%-kal olcsóbban

ajánlja a	82 cm. széles lenvászónat	75 és 82 leiert
	120 " " "	130 " "
	140 " " "	155 " "
	156 " " "	158 és 165 " "
	175 " " "	195 " "

Súlyos jogi bonyodalmak dr. Gherman Dante és Cuciu Aurel letartóztatása körül

A joggyakorlatban páratlanul álló eset történt az aradi törvényszéken — Téves alapon történt a két ügyvéd letartóztatása —

A törvényszék új, izgalmas tárgyalás után a két aradi ügyvéd szabadlábrahelyezése mellett döntött

Tegnap hangzott el az aradi törvényszék határozata Gherman Dante dr. és Cuciu Aurel aradi ügyvédek ismert ügyében. Ugy a város jogásztársadalma, mint a közvélemény megnyugvással fogadták a törvényszék álláspontját, mely a két jogász szabadlábrahelyezését rendelte el. Ma délelőtt azonban újabb szenzációs, a jogászetben szinte páratlanul álló fordulatot vett Gherman dr. és Cuciu Aurel ügye.

Délelőtt 11 órakor Tiplea vizsgálóbíró elővezetette a fogházból a két jogászt és közölte velük, hogy miután a szombati napon meghozott vizsgálóbírói végzés nélkülözi a formásokat, amennyiben azt az érdekeltek előtt szóban ki nem hirdették, az *semmisnek tekintendő, tehát a jogformásoknak megfelelően most újból letartóztatja őket és átnyújtja a vonatkozó végzés írásos másolatát.* Ugy dr. Gherman Dante, mint Cuciu Aurel nyomban felfolyamodást jelentettek be és így az ügy ma ismét foglalkoztatta az aradi törvényszéket.

Fél egy leletett már, amikor a törvényszék második szekciója ismét összeült, hogy döntsön a két ügyvéd további sorsa felett. Az elnöki székben Ramonteanu tanácselnök foglalt helyet, aki tegnap már meghozta határozatát. A vád képviselőjét maga Vulpe Constantin főügyész vette a kezébe.

A szenzációs fordulat hirtelen gyorsan elterjedt a törvényszéki palotában és az idő előrehaladottsága ellenére csakhamar megjelent a tárgyalóterem érdeklődőkkel.

Megisméltődött a tegnapi kép. A fogházörök elővezették a két ügyvédet, a védői asztalnál Vladislav Cornel dr. és Timár Andor dr. foglaltak helyet. Gherman dr. és Cuciu Aurel nyomban védőikhez sietnek, hogy egyet-mást megbeszéljenek. A fogházörök azonban élénken protestálnak ez ellen arra való hivatkozással, hogy felsőbb utasításra a két ügyvéd senkivel sem beszélhet. Hosszas vita keletkezik ebből, amelynek az vet véget, hogy az elnök elfoglalja helyét és megnyitja a tárgyalást.

A főügyész kifogásolja az elnök személyét

Elsőnek a vád képviselője: Vulpe Constantin főügyész emelkedik szólásra. Bejelenti, hogy a szombati letartóztatási végzést semmisnek kell tekinteni, miután azt az érdekeltek előtt ki nem hirdették. Ezért a törvényszéknek újból felül kell bírálni Tiplea vizsgálóbíró letartóztatási döntését. A főügyész egyben kifogásolta, hogy a tárgyaláson ismét Ramonteanu elnök fog határozni, miután egy ízben már véleményt mondott az ügyben és így másodszor nem vezetheti le a tárgyalást.

Gherman Dante dr. a vádlottak padjáról reilektál a főügyész kifogására. Kéri annak visszautasítását, mert egy vizsgálóbírói határozatnak a felülbírálása nem befolyásolja annyira a bíró, hogy másodszor egy és ugyanazt az ügyet le tárgyalhatná, hiszen számtalanszor megtörtént, hogy az a bíró, aki vizsgálati stádiumban határozott egy ügyben, a főtárgyaláson is elnököl. Gherman dr. egyben engedélyt kért az elnöktől, hogy mint ügyvéd beszélgetést folytathasson védőivel.

Ramonteanu elnök rövid tanácskozás után kihirdeti, hogy a főügyész érvelését magáévá tette. Ő félrevonul az ügytől és helyét más bírónak adja át. Az új bíró megérkezéséig a tárgyalást felfüggesztik.

Szünet közben Gherman dr. és Cuciu

Aurel ismét a védőkkel tárgyalnak. A tárgyalóteremben megjelent a fogházigazgató is, aki ez ellen élénken tiltakozik. A két jogász azonban ügyészi engedélyre hivatkozva, tovább folytatják a tárgyalást.

Egy óra után néhány perccel vonul be az új tanács. Az elnöki széket dr. Pop Jenő foglalja el. A tárgyalás megnyitása után Vulpe Constantin főügyész kéri, hogy a nyilvánosságot rekeszék ki a tárgyalásról. Gherman Dante dr. ez ellen élénken protestál és kijelenti, hogy

nekí a nagy nyilvánosság előtt sem titkolnivalója nincs.

A bíróság nem fogadja el a főügyész indítványát és így megkezdődik a tárgyalás.

Az ügyészség presztízse

Vulpe Constantin főügyész emelkedik most szólásra. Fejtegeti, hogy miért van szükség arra, hogy a törvényszék egy és ugyanazon ügyben másodszor határozzon. Ezután rátér Szabó Eajosné esetére, ismerteti a bírósággal Szabóné vallomását. Kéri a bíróságot, hogy az ügyészség presztízisére való tekintettel is hagyja helyben a letartóztatást. Végül bejelenti, hogy ő nem is kérte a letartóztatást. A két jogász letartóztatását Tiplea vizsgálóbíró tartotta fontosnak.

Ezután Gherman Dante dr. emelkedik szólásra. Ezeket mondja:

— Peldátlanul áll a judicaturában, hogy egy és ugyanazon ügyben két letartóztatási végzést adjanak ki. Kérem a bíróságot, hogy a második végzést utasítsa el és állapítsa meg az első érvényességét. De ha a bíróság a második végzést tekinteni érvényesnek, akkor tiszteletteljesen fölteszem a kérdést, milyen jogen voltam eddig letartóztatva?

Az ügyész meglebbzi a szabadlábrahelyezési határozatot

Timár Andor dr. védő azzal érvel, hogy az egész ügyet polgári utra kellene terelni. Vladislav Cornel dr. jogtalannak minősíti a letartóztatást és a két ügyvéd azonnali szabadlábrahelyezését kéri.

Ezután ismét Gherman dr. emelkedik szólásra. Kijelenti, hogy utóbb jutott tudomására, hogy az első végzésre vonatkozó törvényszéki határozatot az ügyészség már írásban meg is felellezte.

Vulpe főügyész: *Visszavonom ezt a felellezést.*

Gherman dr.: *Akkor nekünk szabadlábon kellene lennünk!*

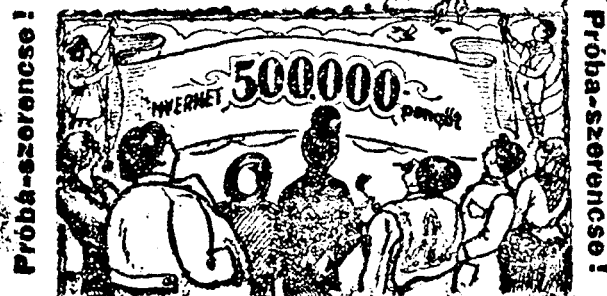
Gherman dr. ezután azt fejtegeti, hogy miután szombaton történt a letartóztatás és az új végzés a mai keltezését viseli, az új végzés is szabálytalan, mert törvény szerint a letartóztatás kihirdetésének és a végzés kiállításának egyazon időben kell megtörténni.

Pop Jenő dr. ezután közli az érdekeltekkel, hogy a törvényszék az idő előrehaladottságára való tekintettel, délután hat órakor hirdeti ki határozatát.

Az elnök hat óra után néhány perccel nyitja meg ismét a tárgyalást. Vulpe Constantin főügyész közben elfoglaltságára való tekintettel átadja a vád képviselőt. Popescu elnök zsúfolt tárgyalóterem és feszült hangulat mellett hirdeti ki a határozatot.

A törvényszék másodszor is újból döntött.

Körutazási jegyek hivatalos áron Sándor Feenc menetjegyirodájában

Próba-szerencse!
azaz 15.000.000 leit,
szerencsés esetben, ha sorsjegyet rendel
a 33 éves régi és jóhírű

GORZÓ és TÁRSA

bankháznál

Budapest, IV. Petőfi Sándor-u. 9-11

Az első osztályú sorsjegyek hivatalos árai:

Egész 24 pengő	Fél 12 pengő	Negyed 6 pengő
-------------------	-----------------	-------------------

Minden második sorsjegy nyer!

Huzás már április 17. és 20-án.

42.000 nyeremény = 7.722.000 pengő.

Ezután reilektál a főügyész előzetes vádiratára. Kifejti, hogy a beidéztet tanúk közül egyik sem állította, hogy a közte és Szabó Lajosné között folyó beszélgetés során csak egyetlen ízben is emlegette volna az ügyész szót: A vizsgálat befejeződött, egyetlen olyan momentum sem forog fenn, amely fogvatartásukat indokoltá tenné. Így mindenki, aki ellen följelentés érkezik, előzetes letartóztatásba lehet helyezni.

Cuciu Aurel ezzel kezdi védőkezését:

— Szombaton, amikor a vizsgálóbíró kihirdette a döntést, ezeket mondtam: *Nem én kértem letartóztatásukat!*

Ezután kijelenti, hogy a kérdéses alkalommal nem adta ki magát ügyésznek. Ezt Szabóné sem állítja, de ha Szabóné azt mondaná, akkor hajlandó fejet hajtani és ő kéri, hogy hagyják továbbra is letartóztatásban. Így azonban szabadlábrahelyezését kéri, mert fogvatartásához nincsen semmi jogalap.

hogy Gherman Dante dr.-t és Cuciu Aurel azonnal szabadlábra kell helyezni, miután a büntetőtörvénykönyvben előírt egyetlen ok sem forog fenn, amely a jogászok fogvatartását szükségessé tenné.

A vádhatóság most is megmaradt eredeti álláspontja mellett és így a bonyolult ügyben a temesvári ítélőtábla fog határozatot hozni.

Kiváló
ujdonságok
KERPEL könyvtárban.
Havi díj 40 Lej
A könyvek újak és tiszták.

Az aradi mozik mai műsora

5. 7 és 9 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: BYRD ADMIRÁLISAL A DÉLI SARKON. A világ leghatalmasabb expedíciós filmje, mely egyben a Paramount-gyár utóérhetetlen teljesítőképességét is jelenti. Az örök hó és jég birodalmában lefolytatott emberfeletti küzdelmek s a déli sark átrepülésének lélekemelő pillanata a legnagyobb behyomást teszik a nézőközönségre. A filmet stilszerű zehe és német magyarító beszéd kíséri. (Kezdekör az ajtókat bezárik).

SELECT MOZGÓ: Premier! KISÉRT A MULT... Dráma. Főszerepekben: Lotte Loring, Werner Pitt, schau és Victor Colani.

ELITE MOZGÓ: CASANOVA ÖRÖKÖSE. Erkölc. dráma. Főszerepekben: Harry Hardt, Andrée la Fayette és Maly Delschaft.

GRADISTE MOZGÓ: A VESZEDELMEK UTJA. Cowboydráma. Főszereplő: Gary Cooper (Előadások 7 és 9 órakor).

HIREK

Válás

levelezőlap megkeresésre

Nem emlékszem már, hogy melyik modernül gondolkozó középkori filozófus mondta, hogy minden férjben lappang a válási ösztön és hogy minden férjnek legtökösabb vágya a válás. Hogy ez a tétel mennyiben állja meg a helyét, afelett itt nem bocsájtkozunk vitába, azonban tény az, hogy például Amerikában szinte sportot üznek a válásból és az amerikai államok között válóságos versengés folyik abban, hogy melyikben lehet a leggyorsabban lebonyolítani a válóperet. Ezen a téren eddig Reno város vezetett, amely ép úgy kikötöje a válóperes házastársaknak, mint a nászutasoknak Veience. Reno városban három nap alatt elváltatják a hitvest életpárjától és ha valaki akar, nyomban meg is esküdhet újabb jövőbelijével, mert a házasságot itt ép olyan gyorsan nyélbe lehet ütni, mint a válást. (Nem hiába nevezik ez a vidéket Eldorádonak.)

Reno város tehát eddig vezetett, azonban most alaposan lefőzték, mert Guerna Vaca mexikói városkában még pompásabb stílusban leperog a házassági komédiák utolsó felvonása. Itt meg sem kell jelenni a válóperes feleknek. Guerna Vacában levelezőlap megkeresésre is választanak, ami igazán a kényelem non plus ultra-ját jelenti. Nem kell semmi más, csak a válni szándékozó házastársnak valamelyik mexikói ügyvéd útján benyújtani a válás kimondását kérő keresetet. A bíróság erre kintüzi a tárgyalást és a hivatalos lapban felhívást intéz a másik érdekelt félhez, hogy három napon belül jelentkezzen, ha valami kifogása van a válás ellen. Ez azonban nem jelent semmi nehézséget, mert a hivatalos lapot ugyszólván senki sem olvassa (épen mint Európában) és így a válóper simán bonyolódik le. A másik érdekelt fél talán soha nem tudja meg, hogy törvényes keretek között elváltatták házastársától. Vagy ha megtudja, úgy akkor már késő. Attól eltekintve, hogy Guerna Vaca megnyerte a versenyt, ez a válási rendszer kitünő üzletnek is bizonyult. A város, amely súlyosan ráfizetett a cukorültetvényekre, most bőségesen keres a válópereken. Különösen a férjek, nemcsak Amerikából, hanem Európából is tömegesen küldik a levelezőlap megkereséseket a mexikói ügyvédekhez, lefizetik az obolusokat és míg öngyűsége mit sem sejtve szokás szerint szítja férjét, mint a záporost, a kevés típénz miatt, Mexikóban szép csendesen kimondják a válást. Azután megérkezik a bíróság végzése, amely ellen nincs apellátás.

Kissé hihetetlenül hangzik ez, de hát meg kell próbálni. Mit veszíthet vele az ember? Próbá, szerencse!

— AZ ARADI KÖZLÖNY legközelebbi száma a holnap, szerdai ünnep miatt pénteken a rendes időben jelenik meg.

— Gróf Károlyi Gyula a pápánál. Rómából jelentik: XI. Pius pápa holnap délelőtt fogadja külön kihallgatáson gróf Károlyi Gyula magyar külügyminisztert, aki Barcza György vatikáni magyar követ társaságában jelenik meg a Szent Atya előtt.

— Béke a zsidók és arabok között Jeruzsálemben. Jeruzsálemből jelentik: Jeruzsálem környékén több zsidó telepés ünnepélyesen békét kötött a szomszédos arab falvak lakosságával és ezzel a régebbi konfliktusuk ügye elintézését nyert.

Lábfájdalom, Bokastüvedés, Ludtálp legbiztosabb ellenszere egy pohálykényű jóbetét. Készíti: **Ortner**, volt Salacz-ucca 5. sz.

— Zavarok a pászkaárusítás körül. Ismeretes, hogy a minisztérium már napokkal ezelőtt elrendelte, hogy a pászkát csak a két hitközség árusíthassa. Közölték a rendeletet az illetékesekkel, de mindezek dacára még ma is sok kiskereskedő árusítja a husvéti pászkát. Az aradi ortodox zsidó hitközség most már a rendőrség segítségét kérte az ügyben, hogy érdekeit megvédje.

Gondosan válogassa meg hasznaitját. Sőt kérje ki orvos tanácsát, aki Ardia dragéet fog ajánlani, mert biztos, enyhe, olcsó.

Macdonald leánya éles támadást intézett a Lordok Háza ellen

Konfliktus az angol miniszterelnök és a Lordok Háza között — Feltűnést keltő beszédet mondott Macdonald leánya Aberavonban

Londonból jelentik: Macdonald miniszterelnök és a Lordok Háza közötti konfliktus mind élesebbé válik. Ma újabb fejleménye van a konfliktusnak, amennyiben a miniszterelnök leánya, aki az angol alsóház tagja, egy beszédében szokatlanul éles támadást intézett a Lordok Háza ellen. A képviselő Aberavonban tartott beszédet és a Lordok Házát okolta azért, hogy nem sikerült keresztülvinni mind-

azt, amit a munkáskormány programjára vett.

— Nem elég a program — mondotta — hatalom is kell! Ha a Lordok nem tudnak kellő belátással lenni a demokrácia követeléseiről, úgy fellázad a demokrácia ellenük és eltöri a Lordok Házát.

A beszéd nagy feltűnést keltett.

Fegyveres rablótámadás a bucaresti-i Rapid-vonat ellen

A lövések csak a kocsik ablakait zúzták be

Bucurestből jelentik: A Bucuresti—Csernevic vasútvonalon Racaciuni állomás mellett a vonatot fegyveres rablók támadták meg. A nagy sebességgel haladó kocsikra több pus-

kalövést adtak le, azonban a mozdonyvezetőt nem érte a golyó, tovább vezette a szerelvényt és a lövések csak néhány kocsik ablakában tetek kárt.

Fiatalositás 1500 nézővel

A newyorki Pensilvania-szálló előcsarnokában dr. Erum ismert amerikai arckozmetikus fiatalító operációt végzett Martha Petelle filmszínésznőn. A műtét olyan nagy érdeklődést keltett a filmművészetben, hogy azt kívánatra 1500 néző előtt hajtották végre. A műtétről filmtelvélet készítették és az egész operáció jazzzenekar kísérete mellett folyt le, közben azonban öt nő eljűlt.

— Sürgető átiratok vörös papíron. Az aradi városházán néhány nap óta új szokást vezettek be: a sürgető átiratokat vörös papíron írják. Ezt a rendszert a temesvári kormányzóságtól vette át a város. A kormányzóság ugyanis vörös színű sürgetéseket küld azoknak az alantás hatóságoknak, amelyek az egyes ügyek elintézésével késedelmeskednek. Miután ez a szín feltétlenül magára vonja a figyelmet, a város jónak találta a szokás átvételét.

— Eljegyzés. Vlad Valéria urleány (Lippa) és Iancu Vasil vármegyei főkönyvelő (Arad) március 22-én tartották eljegyzésüket.

Az igazi takarékos-
ság csak jót venni **Kell és Krausz nál**

— A rendőrség kötelessége. Nemrégiben — mint megírtuk — rendelet érkezett, amely szerint a mozik, színházak, bálak, amelyeknél tudvalevőleg rendőröknek kell szolgálatot teljesíteni, óránként 20 lejes díjat kötelesek fizetni minden igénybevett rendőrért. Ma foglalkozott a rendelettel Aradváros permanens-bizottsága. A bizottság elhatározta, hogy nem hajlandó fizetni a városi moziknál az óránkénti husz lejes díjat, miután a rendőrségnek kötelessége ilyen helyeken szolgálatot teljesíteni és a közrendre ügyelni.

Gyermek-kocsik rendkívül nagy választékban
legolcsóbban **HEGEDŰS-nél, Aradon**

— Földrengés Tirolban. Bécsből jelentik: Tirolban heves földrengéseket érzett a lakosság. A földrengések különösen az Inn folyó felső vidékén okoztak pánikot.

— Előállított csavargók. A rendőrségnek ismét sikerült néhány munkanélküli csavargót előállítani, akik Aradon és Arad környékén portyáztak. Az előállítottak a következők: Colompar Iosif, Boj Demeter, Baena Sándor, Nojic György, Csipos Demeter és Liga György. Curija Andrást ugyan csak letartóztatták az aradi rendőrség részegségért.

— A főiskola hallgatók bécsi szövetségének ülése. Bécsből jelentik: Dr. Bielka elnöklétével most kezdődött meg a régi városházán a főiskolai hallgatók népszövetségének bécsi ülése, amelyen husz nemzet képviseltette magát. Dr. Schober és mások felszólalásai után Potaru (román) és Dupuy (francia) kiküldöttek, a szövetség két főfunkcionáriusa beszélt és ezzel megindult a konferencia tárgysorozatának tárgyalása.

— AZ „ARADI KÖZLÖNY“ azon előfizetői, akik bont kaptak Pythiához, de nem kerülhettek sorra, csütörtökön délután három és öt óra között jelentkezhetnek Pythiánál analízis végett.

— Két aradi sportegyesület területet kér a várostól. Az aradi Vointa és Transylvania sportegyesületek ma kérvényt nyújtottak be a város vezetéséhez, megfelelő területet kérve sporttelep céljaira. Az egyesületek kérvénye szeptember 1-én területek bérlettel erre a célra, azonban a bérlet megszűnt, miután a terület tulajdonosa felparcellázta földjét. A permanens bizottság legközelebb dönt az ügyben.

VEGYEN, VAGY RENDELJEN AZONNAL SORSJEGYET!

az APRILIS 17-ÉN KEZDŐDŐ
ÚJ MAGYAR XXVI. OSZTALY-
SORSJÁTÉKRA,

mert a húzás előtti napokban már nem lesz kapható.
Rendelés:

Levélben érkező rendelését azonnal elintézem. — Sorsjegyeit kívánsága szerint letétben nálam hagyhatja, vagy pedig osztályonként elküldöm. Betét befizetés és nyeremény kiutalás: Nemzetközi postautalványon vagy bank átutalással eszközölhető.

Hivatalos árak:

EGÉSZ 24 pengő	FÉL 12 pengő	NEGYED 6 pengő
-------------------	-----------------	-------------------

Dr. Vajkai Nándor

bank- és váltóüzlet
m. kir. osztálysorsjáték főelárusító
BUDAPEST, V., Szabadság-tér 4.

— Ismét megkezdtek a személyazonossági igazolványok kiállítását. Tegnap reggeltől újból megkezdtek az aradi városházán a személyazonossági igazolványok kiállítását. A közönség győren jelentkezett és az igazolványokat kiállító tisztviselők egész nap unatkoztak. Ez főképpen oly módon volt észrevehető, hogy a tisztviselőkkel a délelőtti órákban a hivatalszobák helyett a városháza folyosóján lehetett találkozni. A város vezetősége egyébként felszólítja mindazokat, akik még eddig nem jelentkeztek személyazonossági igazolványokért, tegyék azt mielőbb, miután április első napjaiban véglegesen lezárják a jelentkezést.

— Egy japán ifjú véres bosszúja — önmagán. Tokióból jelentik: Egy gazdag japán fiatalember összeveszett apjával és úgy érezte, hogy súlyosan vétett az ősi japán törvény ellen, amelyek a szülőknek feltétlen tiszteletet követelnek. Ezért sajátos módját találta ki önmaga megbüntetésének. Egy repülőgépet bérelt és amikor már ezer méter magasságban jártak, harakirit követett el, majd kiugrott a gépéből.

Svájc tavasszal

Az öt világrész érdeklődése Svájc felé irányul
— A szórakozások kiapadhatatlan forrása

Alighogy eltakarodik a hó a festői szépségű svájci hegyormokról, alig hogy elhalkul a téli sportolók pajzansága, új élet költözik a természetnek ezen ritka szépségű panorámájába. Az életet lehelő tavasz új vendégereget hoz Svájc gyönyörű tájaira. Szinpompás itt a tavasz, éltető a napsugár és nem csoda, hogy mind az öt világrész érdeklődése ilyenkor újból a gyönyörű Svájc felé irányul.

A praktikumokra alapozott kényelem minifaképe ez az ország és a szállodáipar hazájában bámulatraméltó peánatériával szervezettek meg mindent, ami a külföldi vendégereget befogadásával kapcsolatos. A baseli Szállodások Szövetsége most adta ki az 1931. évre szóló kalauzát. Ezeröttszáz svájci szállótulajdonos

érdeke húzódik meg ebben a precíz könyvecskében, amely az élelmésznek és az elszállásolásnak minden problémájáról, tökéletes confortról, az árakról, a legkimerítőbben tájékoztat. Az utelveiek elintézése, a vámolás, a vasút és a postatarifa kérdése nem lehet problémája a svájci vendégnek, aki a genfi tó partján, Lausanneban, Veveyben, Teritében, az olasz Svájcban levő Locarno-ban, Luganóban, Brissaggióban, vagy a német Svájcban levő Graubündenben, Sanct Moritz-ban, Davosban, Pontresinában vagy a svájci természeti szépségek más otthonában keres menekvést a mindennapos robotból.

Sehol sem lehet kellemesebben eltölteni a tavaszt vagy a nyarat, mint Svájcban, ahol a városias érzés mellett mindenki megtalálhatja a romantikus falut, a kényelem mellett ott található a természet panorámájának csodáit, amely kiapadhatatlan forrása a szórakozásoknak és a nemes élvezeteknek.

— **ÉJSZAKAI KUTATÁSOK A FEKETE SZESZ UTÁN.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter ma körrendeletet adott ki a szeszgyárak ellenőrzése, valamint a fekete-szesz elleni rendszabályok ügyében. A rendelet köteleességévé teszi a szeszellenőröknek és a fináncgárda tagjainak, hogy nemcsak nap, hanem éjjel is gyakoroljanak ellenőrzést. A szeszgyáraknak rendeletet kell adniok éjszakai óreiknek, hogy az ellenőrző közegek megjelenése esetén nyomban nyissák ki a raktárakat és álljanak rendelkezésükre. Amennyiben ez nem történik meg, úgy a gyáros ellen indul meg kárhátsi eljárás.

— **Véres összeütközés a kommunisták és a nemzeti szocialisták között.** Berlinből jelentik: Hétfőn este Annabergben véres összeütközés támadt a kommunisták és nemzeti szocialisták között. Az összeütközésnek, amelyet a kommunisták provokáltak, három súlyos és ötven könnyű sebesültje van. Több letartóztatás történt.

Már halottja van a Nautilusnak

Sir Hubert Wilkins buvárhajója, a Nautilus, amellyel a sarkkutató két hónap múlva az Északi Sarkra indul, uton van a brooklyni dokkhoz felé, ahol Jean Jules Verne, a nagy francia író unokája keddén kereszteli meg a buvárhajót. Utközben szerencsétlenség történt a hajó fedélzetén. A hajó egyik kormányosát egy ácsapó hullám lesodorta a fedélzetről és a kormányos a tengerbe fulladt. A Nautilus felárbórcra eresztett zászlóval gyászolja első halottját.

— **Még csak 5 napig tartózkodik városunkban a pályaválasztó ifjúság, az anyák, a feleségek, a férjek bizalmas tanácsadója, Pythia, aki pár sor kézírásból jellemet és sorsot fejt meg.** Fogad: 11—1 és 4—7 között. Bulevardul Carol (Erzsébet-körut) 71., Ipartestülettel szemben.

— **A város a mezőhegyesi cukorgyárral akarja kitisztíttatni a Holtmarost.** A város mérnöki hivatala jelentést tett Lutai Cornel dr. polgármesternek, hogy a Holtmaros telve van szeméttel. A csatorna kitisztítása egy régebben érvényben lévő egyezmény szerint, a mezőhegyesi cukorgyár feladata és kötelessége volna. A permanens bizottság ma elhatározta, hogy diplomáciai uton megkeresést intéz a cukorgyárhoz, amelyet felkérnek, vagy intézkedjen a kitisztítás iránt, vagy pedig adjon felhatalmazást a városnak, hogy a gyár költségén tiszttíttassa ki a csatornát.

— **Pythia március 29-én külföldre utazik.** A rendkívül tehetséges, nagy tudású grafologus tanárnő kiváló hírnöve széles körben elterjedt egész Romániában, Aradon és a vidékről is százával keresik fel ezt a csodálatos asszonyt, aki írásokból emberi sorsokat fejt meg és lelkek mélységes sérelmeire derít fényt. Mindazok, akik probléma előtt állnak a mindennapi élet harcában, felkeresik Pythiát, aki szellem fényével bevilágítja a sors veszedelmes, homályos utait. Pythia március 30-án utazik el Aradról Bucurestibe s innét hazájába, Franciaországba. Utján ezek lalája és szeretete kíséri.

— **Gyöngélkedés idején, különösen ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes „Ferenc József” keserűviz fájdalommentes székürülést és kielégítő emésztést hoz létre.**

— **Megoperálták Rosenfeld Gézát, Hegedüs Bébi férjét.** Néhány nappal ezelőtt Rosenfeld Géza aradi szeszgyárost, R. Hegedüs Bébi operatőrként nő férjét gyomorvérzéssel beszálkították az aradi Terápia szanatóriumba, ahol ápolás alá vették. Az ismert aradi vállalkozó állapotja tegnap annyira súlyosra fordult, hogy kikerülhetetlenné vált az operatív beavatkozás, mert a gyomorékély vérzését nem tudták megállítani. Tegnap délután operálta meg a nagybeteg szeszgyárost dr. Roth Marcel orvosprofesszor, akinek dr. Moga Cornelia és dr. Windholz Béla segítettek. Az operáció közel két óra hosszat tartott és helyi érzéketlenítéssel történt, mert Rosenfeld szervezete nem volt alkalmas arra, hogy narkotizálják. Az operáció eredménye kielégítő, de a szeszgyáros felgyógyulása néhány hetet minden esetre igénybe fog venni.

— **Francia repülők új világrekordja.** Marseilleből jelentik: Toret és Lebrix francia repülők új világrekordot állítottak fel, amennyiben 2000 kilométeres utat tettek meg gépükkel 159.50 kilométer átlagos sebességgel. A 2000 kilométert 19 óra 20 perc alatt tették meg.

— **Nyaralattási akció.** Az aradi városi főorvosi hivatal közli, hogy az egészségügyi minisztérium az idén is rendez nyaralattási akciót, amelynek alkalmával a testi gyengeségben, vérszegénységben, vagy angolkórban szenvedő 5—16 év közötti gyermekeket a Fekete-tenger melletti Agigeaba és a Brassó közelében levő Santuriba küldi. Mindazok, akik igényt tartanak a nyaralattásra, jelentkezzenek a város főorvosi hivatalában.

— **Mindazon mérgezési esetek leküzdésénél, melyeket romlott élelmiszerek idéznek elő, a természetes „Ferenc József” keserűviz azonnali használata fontos segédeszköz képez.** Híres orvostudományi könyvekben felsorolják azt is, hogy a Ferenc József viz többek közt ólommérgezésnél, mint specifikus ellenszer kitűnően beválik. — **A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.**

— **A hegyaljai villamos új személy-díjszabása.** Az I-ső osztályú menetjegyek árának nagyarányú leszállítása után, a hegyaljai villamos most a III. oszt. retour-jegyeknél eszközölt nagy ármérséklést, a közalkalmazottak részére pedig az eddigi 30 százalékos engedményt helyett, 50 százalékos menetdíj-kedvezményt engedélyezett. Az új személy-díjszabás folyó hó 23-án lép életbe.

— **Még csak 5 napig ismerheti meg saját sorsát, embertársai jellemét, azok írásából, azért forduljon bizalommal Pythia pszichografologushoz, aki pár sor írásból mindent megmond.** Fogad: 11—1 és 4—7 között. Bulev. Carol (Erzsébet-körut) 71., Ipartestülettel szemben.

— **Két hónap sikkasztásért.** Az aradi törvényszék ma hozott ítéletet Hauser Simon biztosítási ügynök sikkasztási ügyében, aki az elmúlt évben a Franco Romana biztosító alkalmazásában állott. Inkasszókkal volt megbízva és 8000 lejtel nem tudott elszámolni. Hauser Simon a mai főtárgyaláson beismerte bűnségét és a törvényszék az enyhítő körülmények figyelembevételével a sikkasztó biztosítási ügynököt kéthónapi elzárásra ítélte.

DERBY

E R B Y

Március 25.-iki I. huzáson
nyerhet, ha

325, 425, 525, 625

csopórtárainkon vásárol
fióküzleteinkben cipőt.

100.000 Lejt

sorsolunk ki.

Aradi fióküzleteink: **DERBY**, Dacia-val szemben, **REOLAM** cipőáruház, Strada Metianu (volt Forray-ueca) 9.

Csüörtök estig lehet jelentkezni a budapesti társasutazásra

Husvétii kirándulás egyéni utlevél nélkül.

A jelentkezések Künstler Vizum és Utazási Irodában, ahol az öt- és tiznapos társasutazások felvételi helye van, 26-án, csüörtök este lezárulnak. Két nappal megrövidült a jelentkezési idő, miután a bucuresti-i utlevélkiállításához több idő kell. Csüörtök estére mindenkinek iratait be kell hoznia és résztvehetnek a társasutazásban még akkor is, ha a jelentkezés idején nem rendelkeznek a teljes díj összegével.

Aki kellemes husvétot akar magának és rokonságának szerezni, az feltétlen résztvesz a társasutazásban, amely olcsó, kényelmes volta miatt ugyszólván ajándékszámba menő. Ha számtársa vesszük az utazási kedvezményeket kívül a szállodai, éttermi, fürdő- és színházi kedvezményeket, az azidőre eső autósok sok látványosságát, a mátyásfülki repülőtéren látható szállítás csodálatos repülőgépet és azok produkcióit, akkor nyilvánvaló, hogy Künstler Vizum és Utazási Iroda oly kellemes husvétot rendez a társasutazás résztvevőinek, amely felejthetetlen lesz.

1200 lej a részvételi díj, melyben a határtól Budapestre és vissza szóló gyorsvonati jegyen kívül a közös utlevél és vizum díja is befoglalattatik. Állampolgársági és személyazonosságai bizonyítványnak a másolatán kívül két fénykép szükséges és a katonai certifikát. Fő tehát a jelentkezés, a pénzt ráér később is behozni. Az első ötnapos csoport április 5-én reggel indul, 9-én éjjel érkezik. A második ötnapos csoport 10-én reggel indul és 14-én éjjel érkezik. A tiznapos csoport az első csoporttal indul 5-én és a második csoporttal érkezik 14-én éjjel.

Az utazásra vonatkozó minden tudnivalót lapunk kedő időben közli. Az az előzetekesség, amelyet Künstler Vizum és Utazási Iroda nyújt felénk, hogy a díj azonnali lefizetésétől eltekint, eredményezi azt, hogy a tisztviselők — akik csak eisején kapják meg fizetéseiket — szintén résztvehetnek az utazásban.

— **Felhívás!** Ezennel felhívjuk Bánát, Erdély és Bukovina összes hadirokkant tisztjeit, altisztjeit és legénységét, hadiözvegyeket és hadiárvaikat, hogy szíveskedjenek a Temesvárott 1931 március hó 29-én délelőtt 10 órakor megtartandó kongresszusra küldöttsegileg a Förgács-téle teremben: Józsefváros, Str. Vaca-rescu (Bem-ueca) Nr. 31. résztvenni. — A rendezőbizottság.

— **Dr. Lakatos badeni szanatóriuma** Wien mellett. Egész évben teljes üzemben. 120 szoba, folyó hideg és meleg vízzel, összes komforttal. Apartamentek fürdőszobával. Nagy kerti terraszok. Összes diéták. Külön szívosztály dr. Singer Richard egyetemi magántanár (Prof. Wenkebach volt első asszisztense) vezetése alatt. Kénes fürdők a házban. Otórai tea a grillroomban, tánc, saját mozgószínház és egyéb szórakozások. Mérsékelt egységének úgy a pensio, mint a kezeléskoré vonatkozóan.

Színház — Irodalom — Művészet

„Süt a nap”

Az aradi Magyar Párt műkedvelő szakosztályának előadása Vadász községben.

Az aradi Magyar Párt közművelődési szakosztálya által rendezett műkedvelő-verseny első bemutatása játszódott le Zilahy Lajos: „Süt a nap” című színmű előadásával Vadász községben, az ottani műkedvelő gárda által. Az előadásról az oda kiküldött bíráló bizottsági tagok a következőket jelentették:

Ezt a sok tekintetben nehéz darabot a körülményekhez képest igen szép előadásban láttuk. A betanítás és rendezés nehéz munkáját Dósa Imre végezte, aki egyúttal Sámson Mihály hálás szerepében is jelentős sikert ért el az együttesben. A szereplők lelkiismeretes munkával győzték le a darab nehezebb részeit is. Példás összjáték, gördülékeny előadás, biztos szereptudás tette sikeressé az estét. Egyesek, mint pl. Felföldi Jánosné, Sárosi Lajosné, Dósa Lajosné, Zókl Mártonné, Borbély Lajos, Dósa Lajos, Vékás Sándor, Felföldi János kész színészi tehetségek, de a többiek is tudásuk legjavát adták. Eleven embereket játszottak, amiben könnyű dolguk volt, hiszen saját magukat adták, mintha Zilahy is nekik írta volna darabját.

Nagyon kellemesen telt el az este és az előadást követő tánc reggelig tartott. A zenét a kitűnő Bökös-féle vadászi „amatőr cigány” zenekar szolgáltatta.

* **A színház heti műsora.** Szerda: Marica grófnő (operettreisz, C. bérlet). Csütörtök: Hattyu (Szendrey Mihály színeszetének 45 esztendő jubileuma, A. bérlet). Péntek: Poldi (operett, mozhelyárakkal, C. bérlet). Szombat: Halványsárga rózsza (operettújonság, itt először, A. bérlet).

* **Ma este „Marica grófnő”.** Felejthetetlen sikerek, emlékek füződnek ehhez az operethez, amely Kálmán Imrénél talán a legszebb darabja. Minden alkalommal pompás előadásban kerül színpadra az operett Aradon és ez alkalommal különös gond jellemzi a felelevenítést. Ágoston Bába, a széphanu primadonna játsza a címszerepet, Vancze Emmi, Kürty Klári, L. Kiss Mariska, Keleti, Felhő, Csóka, Csutina a többi főszereplők.

* **Szendrey Mihály csütörtöki jubileuma** túlnő az egyszerű évfordulók sablonján. Hármadik jubileum ez, mert a nagymulti, érdemes színgazgató ez alkalommal üli meg színeszetének és aradi működésének 45 éves jubileumát, de ugyanekkor tölti be 65. születésnapját. Az élő és aktív színgazgatók között ő a legidősebb és talán a legértékesebb mult is az övé. Széles körökben megmozdult az érdeklődés a nevezetes esemény iránt és az igazgatói irodába egymásután érkeznek a köszöntő levelek, amelyekben a színgazgatót híveik, tisztelői meleg szeretetükről biztosítják. A jubileuma alkalmából egyik legkövialóbb szerepét játsza el, Molnár Ferenc „Hattyu” színművében Jácint atyát, amelyben színészi tehetségének kiváló színeit ragyogtathatja. A többi főszerep is elsőrendű erők kezében vannak.

* **Pénteken „Poldi”, a most bemutatott operettújonság, mozhelyárakkal.**

* **Szombaton pompás operettpremier: „Halványsárga rózsza”.** Az operettgyűttes már napok óta a lehető legnagyobb gonddal készül ennek az új operettnek nagyszerű premierjére, amelyről a színházi szakértők egyöntetűen állapítják meg, hogy az utóbbi idők legszebb, leghangulatosabb és legmagyarosabb operettje. A népdal köré Sándor Jenő finom muzsikát komponált. Szemes Andor pedig szellemes szöveget írt. A darabot Aradon Felhő rendezte, tehát az előadás bővekedni fog ötletekben, színekben. Az operettgyűttes minden erőssége résztvesz benne, mint Kornély Mária, Vancze Emmi, Dancs Ica, L. Kiss Mariska, Keleti, Fratta, Csóka, Felhő.

* **Dr. Lukács Jenő és Fischer Aladár előadása** csütörtökön befejezi a Kölcsey Egyesület előadásorozatát az Anyák Iskolájában. A gyermekorvos dr. Lukács nevelési hibákról fog tanulságos tapasztalatokat elmondani, a természetbarát Fischer gimnáziumi igazgató arról fog beszélni, miként lehet az ifjúságot az életboldogsághoz szükséges természet-szeretetre nevelni. A sok értékes tanulságban gazdag, népszerű előadásorozat, amelyet a Kölcsey Egyesület az Iparos Otthonban hitenként a szerdai napokon rendezett, ezzel befejeződik. Remélhető, hogy a társadalom új tagok beléptével lehetővé fogja tenni a Kölcsey Egyesületnek, hogy a jövő télen tudományos tartalommal kibővítve állítsa a közművelődés szolgálatába az Anyák Iskoláját.

Nem az egyházak ellen irányul

a pénzügyminisztérium legújabb tiltó rendelete — Caba pénzügyigazgató nyilatkozik a feltűnést kellett rendelkezésről

Bucuresti-i táviratok alapján hírt adott az Aradi Közlöny arról, hogy a pénzügyminisztérium körrendeletet bocsájtott ki az ország egyes pénzügyigazgatóságaihoz, amelyben utasítják azokat, hogy az egyházi adók behajtásánál ne alkalmazzák ezentúl a hatósági intervenciót. A feltűnésteltő ügyben kérdést intéztünk Caba Gyula aradi pénzügyigazgatóhoz, aki a pénzügyigazgatóság részéről a következőkben adta meg a megnyugtató felvilágosításokat.

— A pénzügyminisztériumtól valóban érkezett egy rendelet, — mondotta a pénzügyigazgató — amelyben azonban nincsen szó az

egyházi adókról. A rendelet bizonyos jótékony célú adományokról intézkedik, amelyeknek behajtása nem lehet a pénzügyigazgatóság közegeinek a feladata. Ezért nem lehet szó arról, hogy a bucaresti-i híradás megálljíja helyét.

Az aradi pénzügyigazgató nyilatkozata szerint szó sem lehet arról, hogy a pénzügyminisztérium ilyen rejtett tendenciájú támadást intézett volna az egyházak járandóságainak eddigi behajtási menete ellen. Ennek következtében tehát a helyzet továbbra is az marad, hogy a hátralékos egyházi adókat is a pénzügyminisztérium közegei fogják behajtani a késedelmes fizetőktől.

Izzólámpa-dumpingöt

indított a szovjet Középeurópa ellen — A magyarországi szakkörök megállapítása szerint a Wolfram-szál helyett platinaszálak vannak a dumping-körtékben

Budapestről jelentik: Néhány nap óta egy budapesti ügynök sorban felkeresi a budapesti elektrotechnikai üzleteket és 40 filléres áron izzólámpákat ajánl, ami annál is nagyobb meglepetést keltett szakkörökben, miután a genfi izzólámpa-kartell szabja meg az árakat, amelyek most Magyarországon 80—90 fillért tesznek ki.

Hír szerint, a szovjet-izzólámpagyáraktól származnak ezek az olcsó villanyégők, amit

alátámaszt az a körülmény, hogy Bécsben egy Loebel Artur nevű kereskedő vette át a szovjetgyárak képviselőjét, s már eddig is nagymennyiségű árut helyeztet el. A szovjet által nemrégiben bejelentette izzólámpa-dumping tehát megkezdődött. Husz ilyen villanyégőt most próbálnak ki az egyik magyar izzólámpagyár kísérleti laboratóriumában és a kiszivárgott hírek szerint annyit megállapítottak, hogy az égőkben a szokásos Wolfram-szál helyett, platinaszálak helyeztek el.

Életfogytiglani fegyházra ítétek egy aradi

A galati-i hadbíróóság ítélete a megyei származású terroristától — A terroristák meggyilkoltak egy sziguranca tisztviselőt és merényletet követtek el a Rapi-vonat ellen

Galatiból jelentik: Ma ítélezett a hadbíróóság Salopa Ignác, Segur Mihály, Kolevicenko Mihály és Maslevic Miklós besszarábai terroristák felett, akik több merényletet követtek el, majd meggyilkolták Cojevitky Gergely sziguranca-tisztviselőt. A tárgyalás alkalmával a vádlottak beismerték, hogy 1930. januárjában merényletet kíséreltek meg a Dunarea Rapid-vonat ellen. Salopa elmondotta, hogy felszedték a sineket és robbanóanyagot helyeztek el azon a helyen, ahol a vonatnak meg kellett állnia. A robbanás azonban egy véletlen folytán akkor következett be, amikor a vonat már elhaladt. Salopa egyébként kijelentette, hogy a sziguranca-tisztviselő meggyilkolása alkalmával ittas volt és nem tudta mit csinál.

A vádlott ezután a szovjethatóságokkal való összeköttetéséről tett vallomást. Tirasopolból és Kiewből kapott nagy összegeket, egyrészt a kémszervezet pénzelésére, más-

részt a merényletek előkészítésére. Elismerte, hogy ő állott a szervezet élén és a kémszervezet tagjaitól kapott anyagot egyenesen a GPU-nak továbbította. A többi vádlott is beismerete bűnrészességét. A vád- és védbeszédnek elhangzása után Salopa Ignác közkatonaét életfogytiglani fegyházra, Segur Mihályt 15 évi, Kolevitsenkot tíz évi és Maslevicet öt évi fegyházra ítélték. A terroristák ellen külön vizsgálat folyik azért a merényletért, amelyet néhány héttel ezelőtt a galati-i hadbíróóság ellen elkövettek, amikor — mint ismeretes — bombát helyeztek el a hadbíróóság épületében.

A galati-i terrorista bűnpernek rendkívül érdekes aradmegyei vonatkozása is van, amennyiben a terroristák vezetője, az életfogytiglani fegyházra ítélt Salopa Ignác közkatona az aradmegyei Somoskesz községben született és az ottani állami mentelepen teljesített katonai szolgálatot.

* **A biblia és a modern nő.** Ma délután 6 órakor a Wizo előadásorozatában ezúttal Ráb Zoltán „A biblia és a modern nő” címen tartott nagyszabású, rendkívül érdekes és tanulságos előadást. A Wizo mai kultúrelőadásán is, mint rendszeren, zsufolásig megtöltötte az érdeklődő közönség a Zsidó Kulturház nagytermét és melegen ünnepelte a tehetséges előadót, aki több, mint másfél óras előadásban rendkívül ötletes és igaz előadói közvetlenséggel ismertette a nehéz témát.

* **Az aradi Magyar Párt Közművelődési Szakosztálya** ifjúsági fiucsoportjának vezetősége ezúton hívja fel tagjait, hogy a folyó hó 25-én, szerdán este 9 órakor tartandó ülésen teljes számban sziveskedjenek megjelenni, mert igen fontos kérdések megvitatása kerül napirendre.

* **Mutasd a könyvtáradat, megmondom ki vagy.** A „Színházi Élet” új számában közli a legnevesebb nemi színészeknek és színésznőknek a könyvtárait. Abból, hogy milyen könyveket olvasnak és szeretnek a sztárok, érdekes megállapításokat lehet levonni. Valakinek a könyvtára sokkal biztosabb eszköz a jóslásra, mint a tenyere. Incze Sándor népszerű hetilapjának ez a száma pompás képekben számol be a hét premierjeiről, a Vigaszínház, Belvárosi Színház és a Fővárosi Operettszínház újdonságairól. Incze Sándor amerikai nagyjából folytatja Reno-nak, a válóperek városának leírását. Bartók Béla pedig „50 év” címen írt nagyon érdekes cikket. A világ valamennyi híres repülőjének a fényképe benne van a Színházi Élet-ben. Kotta, 32 oldalas gyermekújság és kézimunka-melléklet gazdagítja még a Színházi Élet új száma, melynek ára 40 lej, negyedévi előfizetési díj 450 lej. Kiadóhivatal: Budapest, VI., Aradi-ucca 8.

Dr. Rác Sándorné előadása az Anyák Iskolájában Montessori nevelési rendszeréről

A Kölcsey Egyesület Anyák Iskolája e héten befejezi előadásait. Kedd este is megtelt, mint eddig mindig, az Iparos Otthon terme érdeklődő közönséggel, dr. Rác Sándorné előadásának meghallgatására. Az előadó az érdeklődést gazdagon elégitette ki. A gyakorlott tanár alapos tárgyismerete és a szabadelőadás világos tagoltsága, tanulságossá és élvezetessé tette a hallgatóknak a foglalkozást Montessori Mária világszerte utánzott nevelőiskoláival.

Elmondotta dr. Rácné, hogy Montessori rendszerét gyakorlatban egy ilyen hollandi iskolában ismerte meg. Az ott tapasztalt napi munka szemléletes elmondásával valósággal megelevenítette a pedagógiai elméletet. Mértéktartó tömörséggel beszélt el, mint lett a kitűnő orvosnövendékből híres orvos és újtó pedagógus, aki most már 60 éves. A hírnév után Montessori Mária akkor indult meg, amikor egy olasz anarchista 1898. szeptemberében Erzsébet magyar királynét a genfi tó partján megölte. A világsajtó az olasz népet támadta romlottságáért. Akkor Torinóban olasz tanügyi kongresszus volt s ezen támadt a fiatal orvos-pedagógusban a gondolat, hogy az abnormis gyermekeket új módszerrel kell a jóra nevelni.

A kongresszus elfogadta Montessori javaslatát, a kormány megcsináltatta vele Rómában a gyengekétségű gyermekek iskoláját, melyben Montessori naponként 10—12 órát dolgozott, azután megszervezte egymásután a „casa dei bambini”, gyermekek házaikat. Ezekben a napközi nevelőintézetekben virágozott ki régi pedagógusok elgondolásaiból Montessori új módszere, mely minden részletében az aktivitás szabadságával viszi előre a sokféle tehetségű gyermekeket. A casa dei bambini módszerét Montessori kidolgozta népiskolákra. Ő maga az ó- és úvilágban sikeres tanítványokat rendez, melyeken minden művelt nemzet tanárai, tanítói vesznek részt. Ezt a nemzetközi hírességgé vált iskolai életet dr. Rácné nagyszerűen foglalta össze oly beszédes képpé, hogy attól minden hallgatójának fantáziája cselekvő erővel munkálkodott.

Dr. Rác Sándorné után Szöllősi István felolvastott egy levelet, melyben egy jelenlévő anya, ki inkognitóját nem akarja feladni, elismeréssel szól dr. Reusz Miklósné multkor előadásáról és abban különösen arról a kívánságáról, hogy az anyák ne nehezítsék meg az elemi iskolák munkáját előreoktatással, de nagy ellenmondásnak érzi azt a kívánságát, hogy a kisgyermekkorban az anyanyelv mellett még egy, vagy két nyelvet beszéljen a fejlődő gyermek. Szöllősi elismeri a felnöttek többnyelvűségének nagy jelentőségét, de csatlakozik az inkognitó anya feljegyzéséhez, hogy az átlagos tehetségű gyermek szellemi fejlődésének kára nélkül, legalább 8 éves koráig csak egy nyelven, a család állandó nyelvével nevelhető jól. A gyermek, aki anyanyelvének szókincsét 8 éven át tudata tartalmához százszoros ismétlésekkel kapcsolta oda, összfonos nyelvértékét könnyen fogja átvinni az idegen nyelvbe is, ha egy-két éven át hozzáférő vezetésben élő nyelvgyakorlatokat folytat. Ami az idegennyelv-tanulás Fräulein-rendszerében és az idegen nyelvű kisededővők nyelvgyakorlataiban jó, a gyermek számára hasznosabb röviddel a középiskolában ideje előtt, az anyának azonban a kisededővőben kényelmesebb a nevelői segítség.

Kolozsvári Mentők készpénz sorsjátéka Aradon minden trafikban 31-éig, délután 4 óráig kapható.

Nyeremények garántálva és fizetve a Banca Albina által.

Soha többé

ilyen alkalom, hogy csekély 100 lejért gazdag ember lehessen, mert március 25-én 200.000 lejt és

április 1-én 1 millió lejt nyerhet

a cluji Mentő sorsjegy huzásain.

Siessen a vásárlással, amíg nem késő!

Sorsjegy kapható: dohány-hírlapárudákban, borbélyoknál és uccai árusoknál, valamint 117 lej beküldése ellenében a Sorsjegyirodában Cluj, Str. Memorandului No. 16. és a főbizományosnál Aradon, Eckstein Tivadar, Str. I. Weltzer No. 12. ◀▶ Nyereményjegyzék hírlapokban közölve.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Dimitrescu prefektus értekezletre hívja Arad kereskedőit

A drágaságellenes akció a város vezetőségének ülésén. Az autobusz meghosszabbított szakasz-díja 6 lej helyett 4 lej lesz

Ma délután fél hat órakor ülést tartott a város permanens-bizottsága. Az ülésen ma első ízben jelent meg Dimitrescu Constantin belügyi vezérfelügyelő, delegált prefektus, aki figyelemmel hallgatta végig az egyes városi ügyekről szóló referenciákat, majd megbeszélést folytatott a bizottsággal a drágaságellenes akció érdekében. A delegált prefektus első sorban a városi üzemek iránt érdeklődött, mire azt a felvilágosítást kapta, hogy a gázgyár nem szállíthatja le az árakat, miután amugy is nagy veszteséggel dolgozik. A vízműveknek befektetéseket kell eszközölniök a víz megjavítására és így csupán az autobuszüzem és a mozik áráiról lehet szó. Luta Cornel dr. polgármester beszámolt arról, hogy a város vezetősége már dolgozik az autobuszok díjának és a mozik helyárainak leszállításán, amely a közeljövőben meg is történik.

Az autobuszoknál meghosszabbodnak a szakaszok, amelyeknek díja 6 lej helyett 4 lej lesz.

A prefektus meglepéssel vette tudomásul az elhangzottakat, majd kijelentette, hogy a közüzemi szolgáltatások árának leszállítása

után sor kerül a drágaság elleni akció második etappéjára.

— Az árakkal minden vonalon le kell szállni — jelentette ki — de civilizált módon akarunk eljárni. Ezért a görög keleti husvét előtt összehívjuk az aradi kereskedőket és kifejtjük, hogy a mostani árak tarthatatlanok, felkérjük őket tehát, szállítsák le önként azokat.

A prefektus kifejtette ezután, hogy a szikvíz árának is jóval alacsonyabbnak kell lennie. A gyárosok 2.50 lejért és 3 lejért szállítják s a közvetítő kereskedelem drágítja meg. Éppen úgy nem engedhető meg az sem, hogy a péksütemények ára 1.50 lej legyen. De más irányban is dolgozni kell az árak leszállításán és erre nézve legjobb lesz, ha az érdekeltek bevonásával értekezletet tartanak, amelyen megállapoznak a leszállítások mérvében. A permanens-bizottság tagjai egyhangulag elfogadták a prefektusi javaslatot és így a görög keleti husvét előtti napokban nagyarányú értekezletre hívják össze az aradi kereskedőket a város háza nagytermébe.

Megkezdte működését a Borszesz-Szindikátus

Külön bizottságok járják végig az erdélyi, a regáti és a besszarábiai vállalatokat — Törvénytelennek tartják szakmai körökben az új alakulatokat

BUCURESTIBŐL jelentik: Egy évi tárgyalás után megkezdte működését a Borszesz-Szindikátus eladási irodája. A megalakulás nyomán csak ezen iroda bónja ellenében adható el az ország területén borszesz, amelynek ára 12.50 lej fokozott és dekagrammonként. A borszesz termelés szétosztása céljából három bizottság alakult, egy a besszarábiai, egy a regáti és egy az erdélyi gyárak számára. A bizottságok sorban keresik fel az egyes gyárakat, hogy megállapítsák termelési képességüket és az összegyűjtött adatok alapján állapítják azután meg az egyes gyárakra jutó kvótát. Mindaddig, amíg ez meg nem történik, a termelés a gyárak közt létrejött egyezség alapján folyik tovább.

Az Argus közlése szerint egyébként több gyáros beadványt intézett az illovi törvényszékhez,

annak kimondását kérve, hogy a Borszesz-Szindikátust törvénytelen módon alapították, miután a múlt évben megalakult szindikátus még ma is működik.

— Nyilvános árlejtés a Neptun-fürdő büfféjére. A város permanens bizottsága mai ülésén nyilvános árlejtés kiírását rendelte el a Neptun-fürdő büfféjének, borbély- és manikűrüzletének bérletére. — Ugyancsak ma rendelkeztek el nyilvános árlejtést egy seprőautó szállítására.

— Arad megyére kiadott autobuszkoncessziókat megsemmisítette a minisztérium. A megye vezetőségének javaslatára a minisztérium megsemmisítette Arad megye területén kiadott 27 autobuszkoncessziót. A koncessziók bérletére új árlejtést írnak ki.

Még csak 5 napig ismerheti meg

saját sorsát, embertársai jellemét azok írásából, azért forduljon bizalommal P Y T H I A pszichografologushoz, aki pár sor írásból mindent megmond.

==== Fogad : 11—1. és 4—7 között Bulevardul Carol No. 71. (Erzsébet-körut) Ipartestülettel szemben. ====

Curtici szerepe a nemzetközi vasúti forgalomban

A müncheni vasúti konferencia április 8-án kezdődik.

Bucurestiből jelentik: Április 8-án kezdődik meg Münchenben a nemzetközi vasúti konferencia, amely az áruszállítások kérdésében dönt. Románia Macovei és Georgescu memóriák képviselik a konferencián, amelyen több javaslatot tesznek. A román javaslatok egyike az, hogy a Magyarország felől érkező sőt szállító vonatok korábban érkezzenek meg, így este 7 óra 25 perc helyett délután 5 óra 21 perckor, úgy, hogy nyomban összeköttetést kap Curticiól más városok felé.

Az élőállatok szállítása továbbra is Curticion át történik Olaszország felé. Külön rapidvonatok közlekednek Románia és Páris között, hogy az áruszállítást meggyorsítsák. Így Curticion keresztül. Budapesten, Bécsen és Salzburgon át nyolc napig, Budapesten és Buchs-Basselon át 7 napig tart az út. Külön vonatokat állítanak az áruszállítás szolgálatába Bucuresti és Velence között.

Az aradi gépezetek kommercializálása

Értekezlet az aradi városházán

Ma délben ülést tartott az a bizottság, amelyet a városi tanács küldött ki a gépezetek kommercializálása ügyében. Az ülésen, amelyen Luta i Corneli dr. polgármester elnököl, a bizottság tárgyalás alá vette a város vezetőségének kommercializálási javaslatát, valamint az erre vonatkozó szabályrendelet-tervezetet.

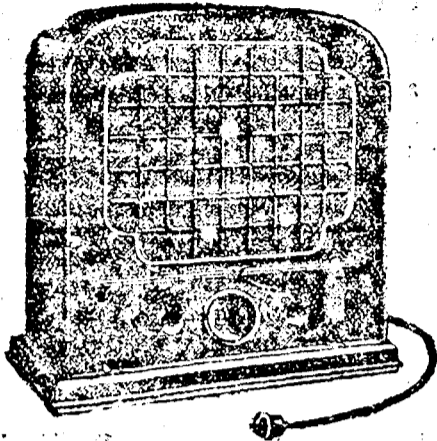
Ebben — mint ismeretes — a városi vállalatokat két részre osztják, az üzemekre, amelyekben a vízművek, autbuszüzem, gázugyár és jéggyár szerepelnek, valamint a kereskedelmi vállalatokra. Itt a városi mozik és a strandfürdő szerepel. Mindkét csoport élén külön igazgatóság fog állni. A kommercializálás természetesen oly módon történik, hogy a város saját rezsiiben vezeti tovább a vállalatokat. A bizottság részletesen tárgyalás alá vette az erre vonatkozó szabályrendelet egyes pontjait, majd jóváhagyta a permanens bizottság hivatalos javaslatát, amely felett véglegesen a városi tanács dönt 27-iki ülésén.

= **Ötven millió lej az UFA-DEMED passzívja.** Temesvárról jelentik: Az Ufa-Deimed temesvári gyógyvívó részvénytársaság a törvényszékhez kényszerregezés megadása iránt kérelmet nyújtott be. A törvényszék most tárgyalta a kérelmet és elvben hozzájárult a részvénytársaság kérelméhez, amely felett a hitelezőknek május másodikán megtartandó szavazása dönt. A részvénytársaság passzívái 50 millió lejen felül vannak.

= **Zavarok az aradi kisvasút ócska mozdonyainak értékesítése körül.** A város már esztendő óta hiába próbálja eladni azokat az ócska kisvasúti mozdonyokat, sineket és más alkatrészeket, amelyekre nincs szüksége. Négy árlejtést tartottak már ecéltől, egyetlenegy sem végződött konkrét eredménnyel. Aradváros vezetősége végül felírt a központi árlejtési bizottsághoz és az eddigi eredménytelenségre hivatkozva, a bizottság jóváhagyását kérte ahhoz, hogy a raktáron fekvő ócskavasat szabadkézből adja el. Meg is érkezett a jóváhagyás és ezért hatalmas meglepetést keltett az az átirat, amelyet Trimbitioni Traján ipariügyi inspektor mutatott ma be a városházán. Ebben a központi árlejtési bizottság értesíti, hogy öt delegálja az anyagok eladásánál szakértőként és kimondja, hogy ezek az anyagok csak nyilvános árlejtés után adhatók el. Így tehát ugyanattól a fórumtól két ellentétes rendelkezés érkezett és a város vezetősége most azt igyekszik kikutatni, melyik az érvényes a kettő közül.

TELEFUNKEN-SERVICE

a TELEFUNKEN-készülékkel bírónak
szükség esetén felvilágosítással és
segítséggel szolgálhat.

TELEFUNKEN 33 WL/0

Háromcsöves váltóáramú távvevő-készülék, amely a legnagyobb igényeket is kielégíti. — A közeli leadó teljes kikapcsolása a szelektivitás választóval. — Elegáns külső, értékes szigetelő anyagból.

Beépített hangszóró!

TELEFUNKEN 33 GL/0

Ugyanaz a készülék egyenáramú hálózat számára.

TELEFUNKEN

A legrégebb tapasztalat = a legmodernebb szerkezet!

Monopolizálják az elektromos áramot

Törvényjavaslat készül a kommercializált városi üzemek ellen — Koncesszióba készülnek adni a gyufa és a telefon után a villanyáramot is

Bucurestiből jelentik: A kereskedelmi miniszterumban már napok óta dolgozik egy bizottság azzal a céllal, hogy az érvényben lévő Energia-törvény módosító javaslatát elkészítse. A cél: véglegesen állami monopóliummá tenni az országban lévő elektromos áramot, hogy az így létrejött újabb állami monopólium valamelyik külföldi tőkecsoportnak koncesszionálni lehessen.

Az Energia-törvényt egy évvel ezelőtt már módosították egyszer ilyen értelemben, azonban a tavaly megváltoztatott törvény szerint a már megszerzett jogokat nem lehetett elvenni és így a városi üzemektől fejlesztett villamos áram továbbra is a városok tulajdonában maradt.

A mostani törvényjavaslat éppen a városi üzemek ellen irányul. A kereskedelmi miniszterium úgy akarja megváltoztatni az Energia-törvényt, hogy az elektromos áram teremtését abszolút-monopóliummá nyilvánítsa és a törvény kihirdetése után se magáncég, se egyetlen városi üzem ne termelhesen több elektromos áramot. Röviden: a meglévő áramfejlesztő telepeket az állam kisajátítja s aztán bérbeadja valamelyik külföldi tőkecsoportnak.

Talán említenünk sem kell, hogy a monopólium-tervek mögött az utóbbi évek legnagyobb pénzügyi üzlete húzódik meg. A kormány és a külföldi pénzemberek között már régóta folynak a tárgyalások az elektromos-monopólium bérbevitelének kérdéséről. A külföldiek azonban nem akartak ezért a monopóliumért pénzt adni mindaddig, amíg az

egyes városoknak jogukban állt saját üzemekben elektromos áramot fejleszteni. Azt követelték, hogy fosszák meg a városi üzemeket ettől a joguktól és aztán hajlandók tovább tárgyalni a monopólium bérbeviteléről. Ezért vált szükségessé az Energia-törvény sürgős megváltoztatása.

A gyufa, a telefon már idegen kezekbe került. Azóta megdrágult a gyufa, a telefon viszont nem lett jobb, de éppen most tárgyaltak a telefon-taxák felemeléséről. Ilyen előzmények és tapasztalatok alapján készülünk csak el arra, hogy a villanyáramszolgáltatás sem lesz jobb. Csak annyi lesz a különbség, hogy magasabb villanydíjat kell majd fizetnünk.

= **BALASSA GÉZA DR. VAGYONÁRA ZÁRLATOT RENDELT EL AZ ARADI IPARHATÓSÁG.** Balassa Géza dr. vegyész-mérnök ellen, aki — mint annakidején részletesen megírtuk — milliós adósságok hátrahagyásával eltávozott Aradról, volt irodakisasszonya, Szilágyi Irma pert indított háromhavi végkielégítésért. Mint megírtuk, az iparhatóság megítélte a követelést, amelyet azonban senki sem fizetett ki. Szilágyi Irma ma kérvénnyel fordult az iparhatósághoz, kérve Balassa dr. vagyonaára a zárlatot és a végrehajtás kitűzését. Az iparhatóság helyt adott a kérelemnek és elrendelte a zárlatot.

A szerkesztésért felelősen
SALGO HENRIK
felel.

Kedvezményes vizum és utazás **Künstler Vizumirodában** ARAD, Bulev. Reg. Maria 24.

Apróhirdetések

ALKALMAZÁS.

GYORS és gépirónók adják le ajánlataikat „Perfekt” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába.

ORAKÖNYVELEST, magyar-nómet levelezést vállal mérlegképes könyvelő, szerény díjazással. Cim Rudolf Mosse hirdetőben.

OKTATÁS.

PERFECT ANGOLIOLOL nyelvtanokat vennék. Ajánlatokat „Wells” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 957

VÉTELI FELADÁS.

KEREKPAROSOKI Előírásos piros hátsó világitó, felszerelve 20 Lei. „Rádus” Str. Metianu 1. 915

TONET-SZÉKEK, VITRINEK, antik asztalok, ebédlasztal, álló villanylámpák, antik szekrények, festmények, török-munkák, hintaszék, üvegservice, étkező-service, antik órák, ebédlóórák, ezüst evőeszközök, szőnyegek, garconhálók, ebédlők, uriszobák, hegedűk, zongorák, pianino, fotelok, dísztárgyak stb. stb. eladók. **SALGÓNÉ bizományi üzlete** Arad, Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota. 1000

Occasió!

Feltűnő olcsó árban kaphatók **török-munkák** **Salgóné bizományi üzletében** Str. Horia 1. (Neuman-palota)

INGATLAN.

MODERN négyszobás lakás a belvárosban, május hó 1-re kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 963

LAKÁS.

KIADÓ 2x3 szoba és mellékhelyiség. „Victoria” bank, Bulev. Reg. Ferd. 1. sz. házban. Az egyik azonnal elfoglalható.

NÉGYSZOBÁS, FÜRDŐSZOBÁS UCCAI PARKETTAS, összes mellékhelyiségekkel álló lakás f. évi május hó 1-től kiadó a Gyári Alkalmazottak Temetkezési Egyesületi otel-székházában Str. Consistorialui 20. (Baththyány-u.) Megtekinthető naponla d. e. 2-1-ig és d. u. 5-7-ig. Bővebb információk az egyesület hivatalos helyiségében ugyanott d. u. 6-7-ig. Orvosnak vagy ügyvédnek kiválóan alkalmas. 847

HAZASULANDÓK FIGYEL-MÉBE!

Ajánlunk legolcsóbban: Világos polituros uj és használt hálósobákat 3700-tól 28.000 lejjig. Uriszobákat, ebédlőket 12.000-tól 50.000-ig. Szalonok 2500-tól, antik butorok, empir könyvszekrény, bürgeritúrák 6500-tól 14.000 lejjig. Iróasztalok, hintaszék, fehér leány-szoba, gyermekágyak, 8 részes és ruanyos matracok 1000 lejtől, perzsaszőnyegek, tükrök, festmények, dísztárgyak, szövőránia, mángorló, komplett étkező- és üvegszervizek, 12 személyes ezüstkészlet, karosszék 500 lejtől, ottománok 1000 lejtől, előszoba-fogas 650, háromajtós garderohe szekrény, egyezerűbb polituros szekrény 800-tól, fézagyak, fézmosógák, tűsgönyök, kézimunkák, zongorák, hegedűk, pianinók, varrógépek 1000 lejtől. Remington-írógép, csillárok, zenélő óra, zsurasztalok, ezüst gyertyatartók, stb. stb. Gyors és pontos elintézőt biztosítunk, vidékiek részére csomagolá-ról, szállításról gondoskodunk. „COMISIO” biztlet Arad, Bul. Reg. Ferdinand 21.

Husvétii olcsó vásár
márc. 22-től ápr. 5-ig.

Jól és olcsón vásárolhat kizárólag **SCHUTZ** VÁROSI KÁVÉHAZZAL SZEMBEN

Női felöltők legolcsóbb bevásárlási forrása!
PLESZ
Központi nőruha áruháza.
Irányárak:
Női felöltők... 800 lejtől
Dívattfelöltők... 1000 „
Dívattfelöltők I-a... 1500 „
Szövetruhák... 500 „
Selyemruhák... 700 „
Pongyolák... 150 „
Nem reklám, hanem valóság, győződjön meg saját érdekében utóérhetetlen versenyképességemről!

Illatszerek,
Kölni vizek,
Husvétii öntözők
igen olcsó árakon.
—
Aprilis 5-ikéig
olcsó szappánvásár.
—
Parfumeria
„ELITE”
illatszerár
Fischer Eliz palota.

Nem márkás és drága,
hanem jó és olcsó
csokoládétojások, nyulak
az összes érvényben lévő árnaknál
30%-kal
olcsóbban, miután saját műhelyünkben kevés regievel készülnek. Orlási választékban, pazar kivitelű papír- és selyemtojások, nyulak, juxfigurák, díszdobozok, bonbonierek és az összes cukorka- és csokoládéárak.
BONBONERIA WILD
cukorkakereskedés
ARAD, Bulev. Regina Maria 26.
Minorita-palota.

Husvétii
vásárunk árai:
Ady selyem harisnya kis hibával... Lei 79
Adesgo gyártmány kis hibával... Lei 79
Adesgo gyártmány ajour nyil... Lei 98
Selyem reform nadrág csikos szövés... Lei 69
Selyem kombiné csikos szövés... Lei 135
CENTRAL HARISNYAARUHAZ
Arad, Bul. Reg Maria.

Csak a régi helyen!
DEIN PAULA
női kalap divatterme
Str. I. Bratianu ARAD, Weltzer J.-u. 9.

Tartós finom áru, olcsó és szolid kiszolgálás.
Szalmakalapok már **150** Lejtől kezdve

Asztalnemű
ujdonságok
RUTTKAY & BOTYE
cegnél
speciális vászonáru üzlet
Arad, Megyeházzal szemben.

Ruházkodni
legjobban,
legolcsóbban
készen és mérték után
6 havi részletre is csak
VARJASNÁL
lehet
ARAD, Forray-ucca 1'.

Weisz Sigfried
finom sütődeje és cukrászata
Str. Gl. Alexandrescu 47.
(v. Bercsényi M.-u.)
Ajánlja saját műhelyben készült legjobb minőségű ünnepi kalácsokat és tortákat, mignonokat, csokoládé bonbonokat, tortákat a legolcsóbb áron.

DACIA
kávéház és étterem
Arad legelőkelőbb és legolcsóbb szórakozóhelye.
Reggeli kávé habbal vagy föllet vaj mézzel (vagy egy tojás) és egy sütemény... Lei 22
Négy fogásos menü... Lei 50
Figyelmes kiszolgálás.

Óra, ékszerárak,
arany jegygyűrűk,
ugyszintén javítá-sok a legelőnyösebb kivitelben
CSÁKY
órás és ékszerésznél
ARAD,
a Lutheranus templommal szemben.
A Consum-könyvvél fzetőknek te készpénzarála

Központi tejsarnok
Str. Baritlu (v. Rákóczy-u.) 31.
Teljes tej literje... lej 5.50
Házhoz szállítva literje lej 7.-
Főlözött tej literje... lej 2.50
Tejszin literje... lej 70
Tea vaj kgr.-ja... lej 100.—
Turó kgr.-ja... lej 14.—

Husvétii Olcsó Vásár

márc. 22-től-ápr. 5-ig.

APPONYI

TESTVÉREK

Női egyes pár cipő 290-től
Női divat cipő 400
Férfi divat cipő 525
Leány és fiu cipő 375
Gyermekek 2/25 cipő 195
Városházával szemben.

BLOCH H.

ARAD,

Bulev. Reg. Maria

Tojás festékek,
Képes tojásfestő papíros,
Fényképező gépek,
Fényképezési cikkek
leszállított áron.

FIBRA

női-, férfi- és gyermek
konfekció lerakat

Arad, Piata Aram lancu
(Szabadság-tér) 21.

Ezelőtt	Most
Lei 2500 Férfi öltöny	Lei 2400
Lei 2200 Férfi öltöny	Lei 1700
Lei 1800 Férfi öltöny	Lei 900
Lei 2400 Női felöltő	Lei 1650
Lei 2200 Női felöltő	Lei 900
Lei 1500 Fiu ruha	Lei 750
Lei 1500 Gyermek costum	Lei 600
Lei 750 Gyermek costum	Lei 300

TEKINTSE MEG

Strasser

divatáruházának
olcsó kirakat árait.

Uri divat / H. Schwarz / Fehérméző
vált I. MUNZ

Bul. Regina Maria 8.

Husvétii egész rendkívüli

árleszállításaimból:

	Volt	Most
Selyem popeline ing L.	575	375
S. popeline ing mint. egész finom ... L.	675	485
Fior socknik divat minták ... L.	75	48
Divat kalapok mind. színben ... L.	350	220
Wieni la gallérok, új facon ... L.	40	30

Nyakkendők
35-50%-al redukálva.

Consum tagoknak 6¹/₂ havi hitel

Nemesak

tüztől megmentett,

hanem

esernyő

szén-

és napernyőink

zártos

olcsó

elárusítását folytatjuk.

Transilvania

ernyőáruház (Fischer Ellz-palota)

Győződjön meg!!!
árainkról!!!

VICTORIA

női konfekció áruház

a legolcsóbb be-
vásárlási forrás.

Női kabátok végig
bérelve már 750 lejtől
Crepe de chine ru-
hák legújabb divat
színekben és faso-
nokban ... már 1000 lejtől

Győződjön meg olcsó árainkról

Buza áruk

MUZSAY-nál

Színházzal szemben.

Régi ár	Uj ár
Lei 1500 Gyapju férfi ölt.	900
Lei 1700 Tavaszi felöltő	950
Lei 1800 la Trench coat	1250

Minden darab saját készítmény

= Nem gyári áru. =

Varga Testv.

Str. Alexandru
(o, Salac-ucea) 1.

Villany, Rádió, Csillár

Csillár — — Lei 650-tól

Philips Csoda 3
gyári — — Lei 5500

Standard 8 lám-
pás superhe-
terodyne — Lei 12,000

Éjjeli szekrény
lámpák — — 250 lejtől

Figurális álló
lámpák — — 500 lejtől

Vigyázat,

nem gyári

munka!

Saját műhelyben
készült férfi-, fiu-
s gyermekkész ru-
hák legolcsóbban

Szántó és Komlósnál

Színház épület.

GELLER RADIO

Strada Bratianu 7.
Rádiók, Gramofonok
Lemezek, Rádióal-
katrészek, Hálózati
készülékek már 4500-tól
feljebb 12 havi hitelle.

Oriási

árleszállítás:

Kerékpárok,
Varrógépek,
Gramofonok és
ezeknek alkáré-
szei, valamint gum-
mik nagy választékban. —
Javításokat olcsón és pon-
tosan eszközünk

HAMMER

Zsigmond és fia

Arad, Bul. Reg. Ferd.
(Boros Béni-tér 27.)

Elegáns és utolsó
divat szerinti
tavaszi női kabátját,
ugyszintén méret
utáni férfi öltö-
nyét csak a

„DELKA“

cégnél

Arad, Str. Bratianu (Weitzer J.u)
3. szerezheti be legolcsóbban.
A pénz vagy a bevásárlási könyvecske
ne okozzon gondot, mert hitelezünk
bevásárlási könyvecske nélkül is
6 havi hiteire!

S. Winkler Teréz

ARAD.

volt Kölcsey-ucea 11.

Ondolálás vízzel ...	Lei 30
„ vassal ...	„ 20
Manicúr ...	„ 20
Hajmosás ...	„ 20
Hajvágás ...	„ 20
Garantált tartós haj- festés Honnával v. Kommallal minden színben ...	„ 250
Bérlérendszer 10 sz.	„ 160

Ha jól és olcsón akar
vásárolni, keresse fel

Csáky Gyula

vésnöki, bélyegző, óras
és ékszerész üzletét

Str. Bratianu (Weitzer-u.) 9.

Szakmába vágó javításo-
kat jutányosan vállalunk.

Husvétii nagyvásár!

RECORD

divatnagyáruház
és posztóraktár

olcsóbb bárkinél!

Fehérmű vászon L. 23

3 m. l. ingzefir — L. 88

Női Tweed kabátk. L. 295

Férfi szöv. l. gyapju L. 395

CREDIT-tag!